

**DABARTIES
BILDESIUOS**

LDS SEIMAS

Ateinantį sekmadienį, birželio 23 d., 10 val. rytą, šv. Juozapo lietuvių par. bažnyčioje, Waterbury, Conn., prasidės LDS organizacijos metinis seimas.

1 val. po pietų prasidės Seimo sesijos svetainė. Kol kas neturime žinių iš laikinių LDS kuopų apie atstovų išrinkimą, bet tikimės, kad visos kuopos, kurioms rūpi organizacijos gerovė, jau išrinko atstovus, paruošę įnešimus ir aktyviai dalyvaus seime.

Waterburiečiai — LDS Seimo Rengimo Komisija, kurios Garbės pirmininku yra kleb. kun. Juozas J. Valantiejus ir pirmininku kompozitorius Aleksandras J. Aleksis, yra pilnai pasiruošus atstovus sutikti ir maloniai priimti. Toji komisija labai puikiai reklamuoja Seimą ne tik organe "Darbininke", bet ir vietinėje anglų kalba spaudoje.

Penktadienio vakare, birželio 14 d. buvo atvykęs LDS Centro pirmininkas kun. Pr. M. Juras ir su sekretoriais turėjo pasitarimą Seimo reikalui. Beveik visi Centro Valdybos nariai dalyvaus Seime.

Tą vakarą turėjo įvykti Centro Valdybos susirinkimas, bet dauguma narių negalėjo dalyvauti.

Rusija Ruošiasi Naujam Karui

**Sutraukė Daugiau Kariuomenės
Į Pietrytinę Vokietiją**

**Jugoslavijos Kariuomenė Grupuojasi
Prie Triesto**

**Raudonųjų Ginkluotos Jėgos Apsunkina Ministerių
Konferenciją**

Paryžius, birželio 17 — Jung. Valstybių delegacija užsienių ministerių konferencijon gavo žinių, kad Rusijos raudonoji armija koncentruojama pietrytinėje Vokietijoje. Jos pataikūnė Jugoslaviją taip pat koncentruoja savo kariuomenę arčiau Trieste.

Toks sovietų Rusijos žygis labai apsunkina užsienių ministerių konferencijos eigą. Susidarė įvairių speliotimų. Galimas dalykas, kad Rusija savo ginkluotomis jėgomis nori sudaryti naują politinį spaudimą, kad išgauti tai ko ji reikalauja. Kadangi Rusija turi "geležinę uždangą", t. y. ne tik iš Rusijos, bet ir iš jos okupuotų kraštų neišleidžia jokių žinių, tai negalima tikrai pasakyti ko siekia Rusija, bet aišku, kad ji nori nugalėti alijantus.

**MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY**
Join The Pay-Roll
SAVINGS PLAN

VOL. XXXI — No. 46.

TEL. South Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), BIRŽELIO (June), 18 D., 1946 M.

TEL. South Boston 2680

FIVE CENTS.

Pokarinis Nedarbas Mažeja

Washington, D. C., birž. 17 — Robert C. Goodwin, Jung. Valstybių Užsienio Tarnybos direktorius, sakė, kad šiame krašte pokarinis nedarbas perėjo pačią aukštumą ir laipsniškai mažėja. Nežiūrint visų streikų, kurie yra kilę, vis daugiau darbininkų gauna darbus.

Mr. Goodwin sako, kad per pastaruosius pavasario tris mėnesius Antrojo Pasaulinio karo veteranų skaičius pasiekė apie 2,600,000, ir tik 930,000 veteranų yra užregistruota "bedarbiais ir ieškančiais darbo". Kiti 800,000 nei dirba, nei ieško darbo.

Viso bedarbių, priskaitant ir veteranus, yra 2,310,000.

Steelman'ą Paskyrė Rekonversijos Direktorium

Washington, D. C. — Prezidentas Truman paskyrė John R. Steelman rekonversijos departamento direktorium.

Tos įstaigos direktorium buvo John W. Snyder, kuris yra nominuotas išdoro sekretorium.

Raudonieji Svetimą Turta Atiduoda Komunistams

Vienna, Austrija — Praneša, kad Raudonoji armija užgrobė žydams priklausančius namus ir juos dalina komunistams.

Iki Spalio Mėnesio Užimtos Vietos Laivuose Iš Londono

Londonas (LAIC) — Norintieji iš Europos vykti lietuviai susiduria su dideliais transportacijos sunkumais. Pavyzdžiui, Londone visuose keleiviniuose laivuose, išplaukiančiuose į Jung. Amerikos Valstybes, vietos jau užimtos iki spalio mėnesio.

Raudonieji Trukdo Prancūzijos Valdžios Perorganizavimui

**De Gaulle Ragina Sudaryti
Stiprią Valdžią**

Paryžius, birž. 17 — Raudonieji komunistai išėjo šia kelią diktatūrai. Maurice Torez, komunistų vadai smarkiai puolė vakarines jėgas. "Tik Sovietų Unijai remė Prancūziją, kuomet kitos valstybės tik galvojo apie jos hegemoniją", sakė jis. Jis sakė, kad kovą prieš komunistus išveda iš tarptautinio lauko. Kalbėjo apie "Britanijos tradicinius veiksmus prieš Prancūziją."

Suprantama, Prancūzijos komunistai, pralaimėję rinkimus, dės visas pastangas prieš Liaudies Respublikonų partiją, kuri, kaip toki, turi daugumą atstovų parlamente, kad negalėtų sudaryti stiprios valdžios. Komunistų tikslas yra aiškus: trukdyti darbą kitiems ir dirbti, kad Prancūziją sukomunistintų. Nebereikalo Terez puola Britaniją ir Jung. Valstybes ir giria Sovietų Uniją (Rusiją). Tačiau Prancūzijos vadai nenusileis komunistams.

BRITAI SULAIKĖ LAIVŲ STATYKLŲ NAIKINIMĄ HAMBURGE

Hamburg, Vokietija, birželio 17 — Britų uosto viršininkai sako, kad sunaikinus Blohm ir Voss laivų statyklas daugiau jų

nebus. Kituose uostuose laivų statyklos paliekamos ir jose tęsiamas Britų ir Alijantų laivų taisykla darbas.

Vasara su savo karčiais čia pat. Vaikučių eilė sustojusi, kad priėjus prie vandens atsigtų. Tai New Yorko parko jaunieji lankytojai.

KOMUNISTAI UŽPUOLĖ HOOVERĮ

Rio De Janeiro — Herbert Hooveris praneša, jog komunistai kiekvienoje tautoje bando surinkti maisto badaujančius žmones, ir tuo būdu stengiasi sukelti sąmūšį, kurio atmosferoje komunistams būtų galima lengviau vesti propagandą.

Hooveris, kaip Prezidento Trumano pasiuntinys, apsistojęs Brazilijoje, laivuose, išplaukiančiuose į Jung. Amerikos Valstybes, pareiškė, kad ten valstybiniai ir žmonės labai pa-

lankūs, nori ir gali suteikti pagalbą badaujančioms.

Komunistų spauda ji ten užpuolė ir pavadino "Wall Streeto Ambasadorium", kuris būk atvykęs atimti iš Brazilijos žmonių duoną. Hooveris sakė: "Brazilijoje, kaip ir 37 kitose valstybėse bei tautose, kurias aš lankiau, kur tik randasi komunistinis laikraštis, ir jų randasi beveik kiekvienoje tautoje, ta spauda užpuola mūsų pastangas surinkti maistą badaujančioms darbininkams žmonėms, tvirtindami, kad tas maistas bus naudojamas politiniams tikslams."

Taip tai komunistai "rūpinasi" badaujančių darbininkų gyvenimu. Visiems, kurie pažįsta komunizmą, ir komunistus, aišku, kad jiems neapeina darbininkų gyvybę ir gerovę. Jiems įsakyta vesti komunizmo propagandą, pulti ir šmeižti tuos, kurie nepritaria komunizmui ir jo "saulei."

Jung. Valstybės Pasiūlė Planą Atominės Bombos Kontroliavimui

New York — Bernard Baruck, Jung. Valstybių atstovas, tarptautinės atominės energijos komisijos susirinkime perskaitė Prezidento Truman sveikintą laišką ir išdėstė Jung. Valstybių planą atominės bombos kontroliavimui.

Jung. Valstybės pasiūda sunaikinti visas atominės bombas, jeigu Jungtinės Tautos pasižadės nevartoti tų bombų ateities karams. Reikalauja, kad Jungtinės Tautos sudarytų komisiją atominei energijai kontroliuoti, ir kad toji komisija turėtų teisę energiją kontroliuoti visame pasaulyje. Jeigu

Ką Kravčenko Matė Belankydamas SSSR Koncentracijos Stovyklas

— Milijonai politinių kalinių druskos ir aukso kasyklose. — Iki kelių dumblių Dniepro pelkėse. — Prožektoriai ir kulkosvaidžiai sargyba bokštuose. — Dantės pragaro vaizdas durpynuose. — Kravčenko atrado lietuvių priverstiniuose darbuose Rusijoje. — Kulkosvaidžiai išskynė vyrus ir moteris. — Slapti SSSR ginklų fabrikai miškuose po žemėmis. — Pageltę, be kraujo veidai — lyg pomirtinės kaukės. — Moteris su smuko ant kelio... — Laidotojų brigados.

Rusija — vienintelė šalis drįsusi atgaivinti vergiją

— Nėra begėdystės, kurios negalėtų padaryti vyriausybė absoliučiai kontroliuojama spauda, radija, mokyklomis, rinkimų platformomis ir policija, galinčia prarasti "vienbalsius nutarimus", — taip apie Rusiją rašo buvęs Sovietų karininkas, jų armijos politrukas, 15 metų buvęs rusų komunistų partijos narys Viktoras Kravčenko.

Kaip vieną iš tų begėdystės pavyzdžių, Kravčenko, daugelyje vietų savo knygoje "I Chose Freedom", aprašo priverstinę darbą koncentracijos stovyklose Sovietuose.

Rusija — vienintelė šių laikų valstybė, kuri drįso XX amžiuje atgaivinti vergiją, tik ne privačiose, o valstybės rankose, taip plačiai įvedama vergiškų prievartos darbų.

Dabartiniu metu jau bus gal daugiau kaip 50,000 lietuvių, išvežtų į SSSR vergų darbams. Kaip bai-

sios daugelio iš jų gyvenimo sąlygos, galime suprasti iš tų išpūdžių, kuriuos V. Kravčenko patyrė lankydamas koncentracijos stovyklas.

Taip tragiškai atrodančių žmonių nebuvo matęs

Kai jis, naujai paskirtas inžinierius, nuvyko į Nikopolio kombinatą, vieną dieną pamatė apie naujus patalynės bevaikščiojančius NKVD ("Liaudies Vidaus Reikalų komisariatą") — Sovietų policijos) kareivius, ginkluotus šautuvais.

Jis tuojau įspėjo, kad į naujuosius fabrikus buvo atvaryti žmonės priverstiniais darbais. Neapsiriko — apie penki šimtai išvargusių vyrų ir moterų dirbo apsupti ginkluotų sargybų.

— Taip tragiškai atrodančių žmonių nebuvau matęs, — rašo Kravčenko. Jų tyla ir paniurę veidai buvo baisūs, negu jų skarmalai, nešvara ir paniekimas... Kiekvienos dienos pabaigoje kaliniai buvo išrikiuojami ir varomi į specialius kalėjimo barakus už keletos mylių. Padarę atsargų tyrinėjimą aš sužinojau, kad šie darbininkai buvo "nusamdyti" statybos pareigūnų specialiose derybose su NKVD. Už kiekvieną kalinį NKVD gauna tam tikrą sumą, beveik tokia, kaip mokama ir laisviems darbininkams (Tos sumos kaliniai negauna, ji eina į NKVD rankas). Milijonai politinių kalinių yra naudojami druskos ir aukso kasyklose, tiesiant geležinkelius, kertant miškus, kasant pelkes, statant uostus. Vergų perteklių NKVD vartoja kitose Sovietų įmonėse.

Klaikus vaizdas Dniepro paupyje

Vieną savaitgalį inžin. Kravčenko su draugu išvyko "piknikauti" laive. Tęsinys 5-tame pusl.

Malonūs yra baigti dar. Ciceronas.

IVAIRIOS ŽINIOS

Nauji Pašto Patvarkymai Susižinoti Su Amerikos Zonoje Gyvenančiais Tremtiniais

New York (LAIC) — Pašto valdybos aiškinimais, su Amerikos zonoje UNRRA globoje esančiomis stovyklomis susisiekti, gali būti taikomos bendrai Vokietijos nustatytos pašto taisyklės, t. y. dabar gali būti siunčiami iki 1 uncijos svorio laišukai (First Class Mail) ir neilustruoti atvirlaiškiai.

Parcel Post priimami ne dažniau vieno karto savaitėje ir ne sunkesni kaip 11 svarų.

Tuom tarpu, nepriimami Air Mail, Special Delivery ir registruota korespondencija.

Taip pat negalima siūsti jokių piniginių vertybių kaip money order, čekiai, drafts, securities, ir tt.

Susirašinėjimas turi būti ribojamas asmeninio ar šeimyninio pobūdžio reikalais. Laiškų vokai turi būti be pamušalo.

Tuo būdu, ateityje atpuola reikalas turėti UNRRA atvirlaiškius ir, iš viso, kreiptis į valdininką specialiam pažymėjimui gauti.

Sie patvarkymai liečia vien amerikonių okupuotą zoną Vokietijoje ir Austrijoje.

CIO Viršininkas Maskvoje

Londonas, birž. 17 — Praneša, kad James Carey, CIO sekretorius — iždininkas, atvyko į Maskvą. Jis yra CIO delegacijos vadas, kuri dalyvaus Pasaulio Pramonės Unijų Federacijos egzekutyviame susirinkime, praneša Maskvos radio.

Nubaudė 5 Komunistus Vokietijoje

Munich, Vokietija, birž. 17 — Amerikos militarės valdžios teismas nuteisė 5 Bavarijos komunistų partijos vadus 4 mėnesiams kalėjimui už tai, kad jie

Palengvink Kančias Nuo VIDURIŲ UŽKIETĖJIMO su skania kramtoma guma vidurių liuosavimui

• Viduriai neveikia? Aitrumas? Galva skauda? Be gyvumo? Kramtyk Feen-a-mint apsidantį kramtomą gumą vidurių liuosavimui. Turis tuos pačius daugelio daktarų užrašomus vaistus. Milijonai jį naudoja. Imkite Feen-a-mint einant gulėti — kaip nurodyta. Jausitės puikiai ant rytojaus.

FEEN-A-MINT

HUNGER MAP OF EUROPE

The spread of famine conditions in Europe is shown on this map. 1) Indicates the countries in which great numbers are subsisting on diets that are frequently below 1,000 calories; 2) where average diets are often under 1,500 calories; 3) where average diets many times go below 2,000 calories; 4) where more or less normal food conditions prevail. (Map prepared by the League of Red Cross Societies.)

Didieji Nesutariai Dėl Ispanijos

New York — Pirmadienį, birželio 17 d. susirinko posėdžiavę Jung. Tautų Saugumo Taryba. Dienotvarkėje yra Ispanijos Franco valdžios klausimas.

Kai žinoma, tarybos komisija, kuri tyrinėjo Ispanijos bylą, kurią iškėlė Lenkijos atstovas, kol kas nežino ką siūlyti: nutraukti ryšius su Ispanija ar palikti Jung. Tautų susirinkimui išspręsti Ispanijos klausimą?

Rusijos delegacijos pirmininkas Gromyko taip pat kol kas nepasisakė ką jis darys, kuris pereitą ketvirtadienį įspėjo tarybą, kad jis gal panaudos veto.

Anglijos delegacijos pirmininkas Cadogan gavo įsakymą iš Londono peržiūrėti Jung. Tautų chartiją, kad tokiu atsitikimu galima daryti.

Jung. Valstybės ir Anglija nesiskubina su nutraukimu ryšių su Ispanijos Franco valdžia, ypač po to, kai sovietų Rusija pasirašė su Argentinos „fasistine“ valdžia prekybos sutartį.

Kaip Gyvena Sovietų Angliakasiai

New York (LAIC) — Maskvos laikraštis „Trud“ Nr. 77 atvirai rašo apie sunkią SSSR angliakasių padėtį. Pavyzdžiui, „Molotovgale“ darbininkai vis sukumti bendrose patalpose (barakuose), individualių patalpų parūpinimas eina lėtai. Angliakasių pirtys ir skalbyklos veikia prastai, vandentiekis nepravestas. Mediciniška pagalba visiškai menka. Kaip pavyzdį laikraštis mini „Bolochovogol“. Čia triko gydytojų. Sveikatos komisaratas ten pasiuntė 8 gydytojus, bet šie, nesuradę vietos kur apsigyventi, grįžo atgal, ir vėl palikdami darbininkus be mediciniškos pagalbos.

100 Misijonierių į Afriką

London — Iš Southampton miesto 100 misijonierių išplaukė į Afriką Britų Laivyno laivu HMS Fencer, vienas didžiųjų Britų laivyno lėktuvų nešėjas.

Šis didis misijonierių būrys išlipęs Mombasa mieste, Britų Rytų Afrikoje, ir iš ten misijonieriai išsi-skirstys ir keliaus į tolimas Afrikos gilumas.

Pasišventę misijonieriai iš Airijos, Anglijos ir Olandijos laukė įsitempę per išsą karą šios progos išvykti į misijas.

Prancūzijos Seimo Pirmininku Išrinktas Auriol

Paryžius — Prancūzijos naujas parlamentas išrinko savo pirmininku Vincentą Auriolą, socialistų vadą.

Trečiadienį parlamentas rinko prezidentą.

Mirties nebijo tie, kurių gyvenimas daug vertas. Kantas.

HON. ALVIN E. O'KONSKI

iš Wisconsin valstybės, kuris yra Washington House of Representatives žymus veikėjas atvyksta liepos 4, šių metų į South Bostoną ir South Boston High School Auditorijoje pasakys kalbą Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo reikalu. Mūsų visas veikimas nukreiptas, kad išlaisvinus tėvų žemę Lietuvą iš baisios raudonosios okupacijos. Bet šiandieninė padėtis tiek tamsi, kas link išvadavimo, kad reikia pirmiau rengtis dideliems už laisvę žygiams, kad diktatūros užmačios būtų nužertos, kaip srutos nuo suteršto drabužio. Štai šis vyras p. Alvin E. O'Konski yra World Bill of Rights Association, Inc., prezidentas, jis ir veikia ta kryptimi, kad viso pasaulio, o ypač Europos, tautos būtų laisvos ir galėtų naudotis žmonišku gyvenimu, naudotis pagrindinėmis laisvėmis be baimės ir prievartos. Ar reikia kilnesnio tikslo kiekvienam patriotingam lietuviui, kaip kad šis, kurio mes visi siekiame, bet nevisuomet jį tinkamai remiame ir tuomi silpnėja mūsų veikla. Šiuo kartu padėkime visus „good time“ į šalį ir vykime visi kaip vienas liepos 4-tą, į South Boston High School Auditoriją, po pietų, kurs kalbės be virš minėto kalbėtojo ir kiti garbingi vadai, kaip turime veikti, kad Lietuva atgautų savo laisvę.

Londono Lietuvių Telegrama Attlee

Londonas (LAIC) — Balandžio 22 d. Londono lietuviai turėjo gausų susirinkimą Lietuvos reikalais, vienu balsu priėmė nutarimą, kurį pasiuntė D. Britanijos Ministeriui Pirmininkui.

The Right Honorable Clement Attlee
The Prime Minister
10 Downing Street

At the Mass-meeting held on April 22, 1946, at St. Monica's Hall Hoxton Square London the Lithuanians residing in London and its environs have unanimously passed the following resolution:

During the last war we, the Lithuanians, residing in Great Britain, have pledged our unreserved support to his Majesty's Government in their effort to defeat treacherous enemy. Now that victory has been won we pledge our wholehearted support to his Majesty's Government's efforts to win a just and lasting peace. In this connection we respectfully submit that the peace cannot be either just or lasting unless it is based on the right of the nations, great and small alike, to live in freedom.

Since Republic of Lithuania has been deprived of that freedom in the course of last war and is still held in chains of slavery by Soviet Russia we appeal to His Majesty's Government and solicit their aid to the end that the wrong done to Lithuania may be rectified and her lost independence restored.

Chairman A. Rudzvičius
30 Chesholm Rd. N 16.

Vyriausybė atsakė geg. 4. Sir —

I am directed by Mr. Secretary Bevin to acknowledge receipt of your telegram dated the 23rd April and addressed to the Prime Minister, transmitting a resolution passed at a meeting of the Lithuanians residing in London and its environs, and to inform you that note has been taken of the resolution.

I am, Sir, Your obedient Servant
(parašas) R. M. A. Hankey

Padėtis Lenkijoje

Stockholm (LAIC) — Vienas švedas, statybos meisteris, anksčiau turėjęs Sovietams didelių simpatijų, trys mėnesius dirbęs prie montavimo švedų valdžios Lenkijoje dovanos — didelės ligininės vaikams džiovininkams Otowce, netoli Warszawa, praeitą savaitę grįžo į Stockholmą ir pasakoja:

„Lenkijoje pagijau, — sakė jis, — Lenkija nepriklausoma tik popieriuje. Viską tvarko ir viską ką tik mato ir kas tik patinka pasiima rusai. Žmones sulaiko gatvėse, provincijoj, pakeliui, iškrito ir ką tik suranda naudingosio paima sau. Rusai kareiviai bei NKBIstai vaikščioja apsikarstę laikrodžiais po tris po keturius ir pirštus apnarstę žiedais (kurie užlenda). Kiekviena geresnė patalpa rusų rankose. Bijau, kad ir švedų vy-

LDS SEIMO RENGIMO KOMISIJOS PRANEŠIMAS

LDS Seimo Tvarka

1. Birželio 23 d. a) Seimas prasidės šv. mišiomis 10-tą val. rytą šv. Juozapo par. bažnyčioje. b) Šv. mišias atnašaus LDS garbės narys, kun. kleb. Juozas J. Valantiejus. c) Pamokslą sakys LDS Centro pirm. kun. Pranas M. Juras. d) Laike pamaldų giedos Moterų S-gos choras. e) Šiose pamaldose dalyvaus „in corpore“ seimo delegatai ir visi LDS 5-tos kuopos nariai. f) Po pamaldų, senosios mokyklos kambaryje, seimo dalyviai ir svečiai turės bendrus pusryčius.

2. Seimo pirmoji sesija prasidės 1-mą val. po pietų, šv. Vardo draugijos kambaryje, (Holy Name Room) senosios mokyklos patalpose.

3. a) 7-tą val. vakare, Seimo dalyvių bei svečių pagerbimui, parap. auditorijoje įvyks bankietas. b) Laike bankieto kalbės miesto mayoras John S. Monagan, LDS Centro pirm. kun. Pranas M. Juras, poetas ir žmona — Aleksandravičiai, „Darbininko“ red. Antanas Kneizys, LDS garbės narys kun. Juozas J. Valantiejus, kun. Jonas Bernatonis ir kiti įžymūs delegatai ir svečiai. c) Muzikale dalį išpildys šv. Juoz. par. choras.

4. Birželio 24 d. a) 8-tą val. ryto, gedulo šv. mišios už mirusius LDS narius. b) 9:30 val. ryto, prasidės sesijos, naujosios mokyklos patalpose.

5. Atvykstantiems delegatams bei svečiams apsiostojimo dėliai rekomenduojame: Elton Hotel — \$3.50 už kambarį, Kingsbury Hotel — \$2.50 už kambarį ir pas privačiais lietuvių šeimas.

Visokiais seimo reikalais prašome adresuoti: — LDS Convention, % Rev. Joseph Valantiejus, 46 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Į Seimo Rengimo Komisiją įeina sekanti asmenys: Kun. Juozas J. Valantiejus — garbės pirm., komp. A. J. Aleksis — pirm.; Jonas Totilas — rašt.; Magdalena Karinauskienė — valgių gamybos pirm. Komisijos nariai-rės: Juozas Bernotas, Kazys Dapkus, Marcelė Digimienė, Ona Girdzižiauskienė, Petras Jokubauskas, Jonas Kairys, Mariutė Kašėtaitė, Petronė Laurinaitienė, Petras Liubinas, Dominikas Matas, Elzbieta Matulienė, Kazimiera Petrauskienė, Stefanija Sapranienė, Marijona Stankevičienė, Antanas Šambaris, Antanas ir Ona Šmotai, Nelė Totilienė, Vincas ir Ona Urbonai.

riausybės dovanota vaikų ligininė atsidurs ten pat, kai bus įrengta.

Jis pasakoja, kad į restoranus užėję rusai karininkai užima tuos stalus, kurie jiems patinka, nuvaidami visus, net jei tai būtų ir aukšti lenkai — valdininkai. Sąskaitų karininkai nemoka. Jas restoranų savininkai siunčia lenkų iždai. Tą viską turi apmokėti valdžia, neišskiriant ir karininkų moterų.

Apie Lietuvą niekas jam nieko konkretesnio negalėjo pasakyti. Jo sutikti lietuviai buvo Lenkijoje nuo 1944 m. rudens. Visur visi kalba, kad ir Lietuvoje tas pat kaip Lenkijoje ir kaip visur kitur, kur tik bolševikų įsiviešpatauta.

Daugumą žmonių yra apėmusi apatija. Ta apatija slepia kaip gripas ir pačius lenkus darbininkus. Niekas nesijaučia tikrai išėjęs gatvėn, vakarais visi namie sėdi, tamsioje ir užsidarę langines. Susilaudymai tai nakties melodija.

Lenkai dega prieš rusus nedidžiausios neapykantos naujiena — ir be to sovietų laikraščio žino, kaip daugiau, kaip prieš metus vietų paštas veikia. Į davokiečių. Kiekvienas, išimčių nesutikau, gyvena vilnėmis į Lietuvą ir į Sibitimi, kad netrukus galės rą laiškų ir telegramų taip rusams atsikeršyti. Visi atsakymo ir negauna.

laukia kaip išganymo steliginė atsidurs ten pat, kai bus įrengta. Jei netikėtų, nebūt prasmės gyventi. Ką mačiau ir pergyvenau, jaučiu ir aš dabar tą pat, ką jaučia kiekvienas Lenkijos lenkas, — sako 40 metų švedas vyras, trikdamas neapykantos ugnimi.

Pašto Susisiekimai Sovietuose

New York (LAIC) — Rusijos profesinių sąjungų (valdžios kontroliuojamų darbo unijų) organas „Trud“ Nr. 78 nusiskundžia, kad dažnai žūva telegramos. Buvo atsitikimų, kad grįžtantieji raudonosios armijos kariai pasiuntę telegramas, kad juos pasitiktų stotyje, bet namiškiai jų negavo ir kariai turėjo pėsti klampoti keliasdešimt kilometrų. Tiesa, prie susisiekimų ministerijos yra skundų skyrius, bet jį patekti reikalingas specialus leidimas, o tam netaip lengva gauti.

USA lietuviams tas nedidžiausias neapykantos naujiena — ir be to sovietų laikraščio žino, kaip daugiau, kaip prieš metus vietų paštas veikia. Į davokiečių. Kiekvienas, išimčių nesutikau, gyvena vilnėmis į Lietuvą ir į Sibitimi, kad netrukus galės rą laiškų ir telegramų taip rusams atsikeršyti. Visi atsakymo ir negauna.

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs Misijonierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo Iš Tremtinystės!

Jo jaudinantieji laišukai yra spausdinami

„ŽVAIGŽDĖJE“

Skubėkite „ŽVAIGŽDĖJ“ užsisakyti!

Kaina — \$1.00 metams.

„ŽVAIGŽDĖS“ ADMINISTRACIJA

488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of October 3, 1917. Authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart savaitėje metams	\$2.50

DARBININKAS

66 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

Ispanijos Klausimas Atpuola

Nuo to laiko, kai Maskva padarė sutartį su "fašistine" Argentina, turėtų atpulti Ispanijos klausimas, nes Argentina ir Ispanija stovi ant tos pačios papėdės, t. y. skaitomos grynai fašistinėmis valstybėmis. Kurį laiką net buvo įtariama, kad Argentinoje slepiasi Hitleris, ko Ispanijai nebuvo prikašiojama. Visi gerai atsimena, kaip smarkiai protestavo Rusijos atstovai, kuomet į San Francisco konferenciją buvo priimta Argentina. Gi dabar su Argentina Sovietai susibičiuliavo, o Ispaniją tebenori sunaikinti. Logiškai galvojantiems žmogui tokia keista politika atrodo neįmanoma. Tai kažkokia skandalinga nesąmonė, liūdyjanti apie visą pasaulio vadų protinį bankrotą, kurio nemėginama nė pateisinti, nė užglostyti. Žinoma, anglo-amerikiečių politikai su Ispanijos klausimu tikrai "fūlinasi" — žaidžia lyg katinas su peliuke; jie nusistatę bolševikų į Ispaniją neįsileisti, nes sukomunistinta Ispanija Anglijai taip pat būtų nepakenčiama, kaip sukomunistintas Egiptas, Trijestas ar Gibraltaras. Tad nesuprantama, kodėl jie rusams tiesiog nepasako, kad labai kvaila užsupti ant vienos fašistinės valstybės, o su kita tokia pat fašistine valstybe daryti sutartį. Tuo būdu rusų bolševikams netenka kalbėti apie kokius ten prieš-fašistinius principus, nes juos atvirai ir besarmatiškai laužo. Čia glūdi visai kiti sumetimai. Yra keršto klausimas.

Taip, bolševikiška Rusija nori Ispanijai atkeršyti už tai, kad Ispanija sugriovė šią Lenino pranašystę: "Antrieji Sovietai Ispanijoje, tretieji Meksikoje, ketvirtieji Jungtinėse Amerikos Valstybėse". Pranašystė — bent jos pradžia — neįvyko. Ispanija pasipurtė ir sovietus išspyrė lauk. Kaltas, žinoma, Franco. Ji būtinai reikia likviduoti ir Lenino pranašystę vykdyti iš naujo bet kokiomis priemonėmis, kad ir išsižadant sveiko protavimo taisyklių. Neapykanta aptemdina protą. Ypač pikta dėl to, kad pirmosios sovietinio pastangos Ispanijoje prasidėjo jau seniai ir buvo daromos ne paprastu įtempimu. Naminis karas Ispanijoje oficialiai įvyko 1936 m., bet tikrąją jo pradžią 1931 m., kai drauge su "respublikos" įsikūrimu, įsibrovė ten komunistai. Rusija atsiuntė visą legijoną savo kalbėtojų ir rašytojų, kurie pradėjo griauti ispanų gyvenimo tvarką. Rezultatai netrukus pasireiškė: bažnyčių deginimas, dvasiškių ir šiaip jau tikinčiųjų žudymas, plėšimai, vagystės, žmogžudystės — eiliniai raudonojo teroro požymiai. Esamoji "respublikos" vyriausybė

DARBO GAVIMO SĄLYGOS PRANCŪZIJOJE

Per šį karą beveik visoje Europos valstybėse tapo sugriauti fabrikai, namai, hidraulinės ir garo varomos elektros jėgainės, tiltai, keliai, uostai, žemės ūkis ir da'niai užgriautos anglies ir geležies rūdos kasyklos.

Dėl tokių didelių krašto turtų sunaikinimo, Europos valstybėse atsirado didelis nedarbas ir neapykanta sveikintaučiams, kurie mėgina ieškoti darbo ir nenori grįžti į savo sovietų okupuotus kraštus. Tas ypatingai jaučiama Prancūzijoje.

Bedarbiams aprūpinti darbu, reikėtų, kad tuojau prasidėtų visų sugriautų krašto atstatymas. Tačiau pradėti ką nors atstatyti, reikia ilgesnio laiko, planingo pasiruošimo, o visam tam trūksta kapitalų, transporto priemonių, anglies, naftos ir kitokių žaliavų gamybai. Taigi, nedarbo klausimo išsprendimas Prancūzijoje, kaip ir kituose nuo karo nukentėjusiose valstybėse, yra sunkus.

Prancūzijos bedarbių reikalus tvarko Darbo Ministerija, žemės ūkio Ministerija ir Prekybos ir Amatų Rūmai. Šitos trys įstaigos pirmoje eilėje darbu aprūpina savo krašto piliečius, o sveikintaučius, jei kur ir priima, tai tik trumpam laikui, kol jų vieton atsiranda savo krašto pilietis.

Pagal įstatymus Prancūzijoje joks darbdavys neturi teisės priimti sveikintautį darban, nepasirašęs su juo darbo sutarties. Tokios sutartys turi būti

ne tai nepajėgė, ne tai nenorėjo to teroro numalšinti. Tikrieji Ispanijos patrijotai kantriai laukė net penkis metus, manydami, kad "respublikos" vyriausybė kaip nors tą terorą likviduos. Pasirodė, kad tai tuščia lūkestis. Ispanija nesulaikomai grimzdo į pražūtį. Reikėjo verkiant ją gelbėti. Ir Franco, patrijotų padedamas, ją išgelbėjo. Už tai Maskva jam keršija. Geriausią ispanų tautos priešių ir išgelbėtoją skelbia liaudies priešu.

žengė ant jos pavydale baltos lelijos. Tuo pačiu laiku baltas balandėlis (Šv. Dvasia) buvo matomas nusileidžiant ant galvos išrinktojo jaunikačio. Pats Dievas prakalbėjo į Juozapo širdį, sakydamas: "Mano išrinktasis tarne! Marija bus tavo sužieduotinė, priimk ją su pagarba ir rūpestingumu. Ji yra labai maloni mano akyse, labai teisinga, ypatingai skaisči kūnu ir siela. Tu viską privalai išpildyti, ką tik jai sakys tau".

Kuomet Šv. Ona išgirdo, kad Šv. Juozapas tapo išrinktas Marijos sužieduotiniu, labai nudžiugo Viešpatyje. Ji gerai žinojo, kad šis praklinus jaunikaits yra irgi skaisčius, teisingas ir šventas; jo visas gyvenimas buvo pavyzdingas ir pagirtinas Dievo ir žmonių akyse. Jis taipgi buvo 3-jo laipsnio giminaitis pačiai Marijai ir labai gerai žinomas visai jų šeimynai. Artimi draugiškumo ir giminystės ryšiai jau nuo seniau buvo tarpe Šv. Onos ir Šv. Juozapo, dabartyje gi jie dar labiau sustiprėjo. Kuomet Šv. Juozapas sužinojo, kad Marija liks jo žmona, bet kuri sykiu yra pasižadėjusi Dievui užlaikyti amžiną mergystės nekaltybę, jis labai džiaugėsi tuo dvigubu laimėjimu. Taigi jis karštai dėkojo Viešpačiui, kad teikėsi jį parinkti garbingo globėjo tos mergaitės, kuri buvo pašvęsta pačiam Dievui šventovės prieglobstyje ir kuri praleido savo ankstyvos jaunystės žydinčias dieneles išrinktųjų mergelių būryje ir tapo apsaugota nuo visokių pavojų sugedusio pasaulio.

Iškilmingų ir garbingų vestuvių dienoje, Šv. Juozapas, būdamas garbingos karaliaus Dovo giminės ains, su savo prakilnėmis giminėmis ir draugais nukeliavo į Jeruzalės šventovę susitikti su savo sužieduotine. Jis ten ją atrado jau belaukiančią sykiu su Šv. Ona, draugėmis ir giminėmis. Marija buvo pasirėdžiusi baltutėliais, kaip sniegas, rū-

aukščiau minėtu istaigų patvirtintos. Dabartiniu metu šitos istaigos tokias sutartis tvirtina labai sunkiai. Jei kam ir patvirtina, tai tik trumpam laikui, 3-6 mėnesiams. Bet dažniausiai visai netvirtina. Inteligentams siūlo vykti į anglies kasyklas arba šiaip prie sunkesnių darbų, kurių vengia patys prancūzai. Ypatinai sunku gauti darbo Pabaltės kraštų žmonėms, nes daugeliui prancūzų neaišku, kodėl baltai negrįžtai į savo tėvynę, kurią juk išlaisvino rusai. Ypač pabaltiečių nemėgsta komunistai, kurie čia yra dideli rusų gerbėjai.

Visiems šitiems suvaržymams daug padeda ir policinės kliūtys. Prancūzijos patekęs svetimsalis gauna tik laikiną leidimą apsigyventi, kurį nuolat reikia pratęsti. O su trumpalaikiu leidimu darbu gauti beveik neįmanoma, nes apsigyvenimo teisė lieka vis abejotina ir negali būti išduodamas darbo pasas. Bet koks savarankiškas verslas visai neįmanomas, nes tai surišta su visokiais įstatymų formalumais, per kuriuos perlipti labai sunku.

Bendrais žodžiais tarant, faktiškai Prancūzijoje darbo beveik niekas iš svetimsalių negauna, net toki žmonės, kurie čia prieš karą baigė aukštųjų mokslus ir turi prancūziškus diplomus. Taigi, kiekvienas lietuvis čia neturi teisės priimti sveikintautį darban, nepasirašęs su juo darbo sutarties. Ta daug laiko, kol gauna teisę apsigyventi, išleidžia

Pittsburgho lietuvių rūpestingai skirsto ir pakuoja lietuviams tremtiniams suaukotus drabužius, kurie išsiunčiami į BALF sandėlį. Drabužiai sandėlyje dar kartą persikirstomi, perkakuojami ir siunčiami Europon, kur išdalunami lietuvių stovykloms.

VETERANAMS PAGALBA

Klausimas — Šis buvęs jūreivis paliuosuos 1944 m. Jis dabar nori žinoti ar pagal GI Bilij gali grįžti į mokyklą?

Atsakymas — Taip. Vyrai ir moterys, kurie ištarnavo 90 dienų arba daugiau, ir kurie yra garbingai paliuosuoti nuo tarnybos, gali naudotis GI Biliaus švietimo parūpinimais, arba oficialaus paskelbimo karo pabaigos, kuris laikas vėlesnis.

Klausimas — Ar kiekviena valstybė duoda bonus visiems Antro Pasaulinio Karo veteranams?

Atsakymas — Mūsų rekordai rodo, kad tik sekančios valstybės parūpina bonus Antro Pasaulinio Karo veteranams: Vermont, New Hampshire ir Massachusetts. Kitos valstybės svarsto tą klausimą.

Klausimas — Kareivio daug pinigų pragyvenimui ir kelionėms, kol pavyks gauti kokį laikiną darbą ar keliems mėnesiams darbo pasą. Kiekvieno lietuvių svajonė nuo greičiau grįžti į laisvą savo tėvynę arba bent laikinai išvykti į kitas valstybes, kur nėra nedarbo.

Klausimas — Paris, 1946. V. 27.

NUBODZIOS,

Sunkios slenka dienos
Be atmainos ir be vilties;
Aplinkui neprieteliai-sienos,
Lyg kad sargyba ant nakties!
O darbas, draugas kitada,
Dabar tai slėgianti našta.

Širdy nei sopulio, nei noro!
Nutilus glūdi tuštuma.
Ne tai lyg troškų gryno oro,
Ne tai pastogė svetimo;
O nuo svajonių, nuo sapnų,
Beliko pasakų senų.

Šalin, šalin!... Ištiesęs ranką
Tuščia, kas bėga gražini!
Rečiau vis spinduliai aplanką
Tolyn beskrieja tekini!
O šaltas purvinas vanduo
Už lango teška. Tai ruduo!...

Maironis.

POILSIO VIETA

Aš žinau tą šalį,
Kur širdies neskauda,
Kur beždės maldos
Su liepsnelėm plazda.

Aš žinau tą šalį,
Kur nutilo meilė...
Vien pušis žalioji
Svokščia amžių giesmę.

Paris, 1946. V. 27.

ŠV. ONA IŠ BEAUPRE

I. Šv. Onos Gyvenimas

20. MARIJOS SUSIZIEDAVIMAS

Palaimintoji mergaitė Marija jau ėjo 14-sius savo amžiaus metus. Aukščiausias Jeruzalės šventovės kunigas įsakė visoms to amžiaus mergaitėms sugrįžti į savo gimdytojų namus ir sekant tėvų patarimą, stoti į moterystės luomą. Taigi visos mergaitės paklausė šio įsakymo, išskyrus Mariją. Ji nenorėjo sutikti ištektė už vyro, nes buvo pasižadėjusi savo skaistybę paaukoti pačiam Dievui. Ką reikėjo daryti? Vyriausias kunigas pasikvietė jos motiną, Šv. Oną, apsvarstyti šį dukters gyvenime svarbų klausimą.

Atvykus į šventovę, Šv. Ona nupasakojo kunigams visus tuos stebėtinus dalykus, kuriuos Dievas yra suteikęs Marijos vardu ir jos pačios labui, gerovei. Tuomet pasitarė visi kunigai nėdjo į bažnyčią pasimelsti ir prašyti, kad pats Dievas apreiškų Savo šv. Valią tos stebuklingos mergaitės klausimo išsprendime. Besimeldžiant, netikėtai pasigirdo balsas iš Šventųjų šventovės, pareiškęs: "Išdygs stebas iš Jesse giminės šaknies ir išduos žiedą, ant kurio ilsėsis Šv. Dvasia, sulys pranašo Izaio pranašystės".

Tuomet vyriausias kunigas įsakė susirinkti visiems Dovo padermės jaunikačiams ir atsinešti į šventovę kiekvienam po sausą lazda. Tas, keno sausa lazda pražydės, bus Marijos vyras. Visi kilnaširdžiai jaunikačiai paklausė šio rimto ir reikšmingo įsakymo ir atsinešė sudėję lazdas ant altoriaus. Netikėtai Juozapo lazda pražydėjo ir Šv. Dvasia nu-

bais, ant rankos gi nešėsi šliubinį šydą — vėlą. Laikė iškilmingų šliubo apeigų, vyriausiam kunigui užklausus, ar ji sutinka būti Juozapo teisėta žmona, Marija labai kukliai atsakė — "Taip". Panašiai atsakius ir Šv. Juozapui, kad jis ima ją sau už žmoną, kunigas įsakė jiems sujungti rankas ir pratarė moterystės palaiminimo žodžius: "Tegul Dievas Abraomo, Izaoko ir Jokūbo suvienija jus ir tegul palaimina savo dievišką laiminimą". Paskui ant pargamento (gyvulio išdirtos odos) užrašė jų šliubinę metrikaciją.

Užsibaigus šioms prakilnoms ceremonijoms, Marija visiškai apleido savo numylėtą, per 11 metų gyvenimo buveinę, Jeruzalės šventovę, ir sykiu su Šv. Juozapu iškeliavo į savo brangios motinos, Šv. Onos, namus Nazareto miestelyje. Čia sugrįžus, buvo iškeltas didelis vestuvių bankietas — puota. Po vedybų šventoji porėlė atnaujino savo maldas ir skaistybės apžadus, panašiai kaip jaunas Tobijas ir jo skaisti žmona Sara. Savo karštos maldos Marija prašė Dievo suteikti Juozapui tobulą skaistybę. Juozapas gi maldavo Viešpaties užlaikyti jį skaisčiu visą gyvenimą ir būti vertu Globėju nekalčiai pradėtosios mergaitės, būsimosios Dievo Sūnaus Motinos.

Tur būt niekad Dievo akyse žmonių maldos nebuvo tokios malonios, kaip šį dviejų nekaltųjų ir skaisčiųjų, nors formaliai ir vedusių, širdžių malda! Dievas tikrai išklaušė jų prašymo ir abu per visą savo gyvenimą užlaikė juodu šventais, skaisčiais ir nekaltos širdies.

21. ĮSIKŪNIJIMAS

Pribrendus laiko pilnybei, švė. Trejybė nusprendė siųsti į šį pasaulį Įsikūnijusį Žodį. Amžinasis Tėvas pagaliau išklaušė karštų ir nužemintų šv. Onos ir Marijos maldų. Pasiukvies arkangelą Gabrielių, pasakė: "Eik ir

paliuosuos ir ar galės grįžti namo?

Atsakymas — Patariame gauti nuo gydytojo laišką, kad vaikai tikrai serga. Pasiųsk tą laišką savo vyrui ir jam pati parašyk apie savo problemas dėl vaikų ligos, ir pasakyk jam parodyti tuos laiškus jo viršininkui ir tegul jis prašo, kad jis laikinai būtų paliuosuos. Jo vyriausiasis karininkas prašys Amerikos Raud. Kryžiaus patvirtinti visą dalyką ir kada vyriausiasis karininkas gaus viską, jis nuspręs ką daryti.

Klausimas — Skaitytos praneša, kad jis nori oirkti draugo namą. Kur turi paduoti aplikaciją dėl valdžios garantuojamos paskolos?

Atsakymas — Gali prašyti per savo vietinį banką, paskolų draugiją, arba kitą pinigų skolinimo agentūrą. Kada jie bus patenkinti, kad paskola tvarkinga, jie praneš Veterans Administration ir kaip raportas padarytas apie vertę turto, nusprendimas bus padarytas ir tavo prašymas išpildytas arba atmestas. Suma turi būti tinkama. Galėsi atmokėti paskolą į 25 metus mokėdamas 4%, ne daugiau.

Klausimas — Buvęs marinas praneša, kad jo girdėjimas ant tiek pablogėjo, kad beveik visiškai negirdi. Nori žinoti ar gali prašyti Veterans Administration dėl taip vadinamo "hearing aid".

Atsakymas — Taip. Mes pasiuntėme form 526 ir patariame prašyti "invalido pensijos dėl tarnyboje gautų sužiedimų. Gausi mėnesinius mokesčius, gydyimą ir "hearing aid". Tamstai pranešėme ką daryti.

PASTABA: Pirmą penktadienį, kiekvieną mėnesį atsiminkite savo mirusius draugus. Išklauykite šv. mišiu ir priimkite šv. Komuniją.

Catholic War Veterans
Public Relation Bureau
Empire State Building
New York 1, N. Y.

surask Galilėjos žemėje, Nazareto miestelyje, Onos dukterį Mariją. Pranešk jai, kad Mano Sūnus pasirinko ją sau už motiną. Per Savo numylėtą Sūnų, Aš nusprendžiau suteikti atpirkimą visos žmonių giminės". Taigi Arkangelas Gabrielius, žmogaus pasiuntinio pavydale, klaupia ant kelio prieš Aukščiausiojo Sostą ir priima minėtą pasiuntinį su didžiausia pagarba ir klusnumu. Greit atsistojęs ir išskėtęs savo galybės sparnus, jis skubinasi pas Mariją, kurią ir atranda besimeldžiant savo kukliame kambarėlyje. "Ir angelas atėjęs pas ją, tarė: "Sveika, malonės pilnoj, Viešpats su tavimi; pagirta tu tarp moterų"... (Luk. 1, 28).

Marija gi taip nusizėminusi, taip pasišalinusi nuo pasaulio, taip mažytė savo akyse, negalėjo net tikėtis, kad angelas ją aplankys ir net sveikins tokiais skambiais, reikšmingais ir galingais žodžiais. Todėl ji tai išgirdusi nusigando jo žodžių ir manė sau, koks čia gali būti tas pasveikinimas. "Angelas jai tarė: Nesibijok, Marija, nes tu radai malonės pas Dievą. Štai pradėsi įsčioje ir pagimdysi sūnų ir praminsi jį vardu Jėzus. Jis bus didis ir bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumi. Viešpats Dievas duos jam jo tėvo Dovo sostą: jis karaliaus Jokūbo namuose per amžius ir jo karaliavimui nebus galo" (Luk. 1, 30). Ir ką gi daro toji labai nužemintos širdies mergaitė, kuri yra angelo pavadinta palaiminta tarp moterų? Ji atsako: "Kaip tai įvyks, kadangi aš nepažįstu vyro? Angelas atsakė ir tarė jai: Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs, ir Aukščiausiojo galybė apdengs tave savo šešėliu; todėl ir šventas, kuris gims iš tavęs, vadinsis Dievo Sūnumi. Štai tavo giminaite Elžbieta, ir ji pradėjo Sūnų savo senatvėje, ir šitas mėnuo yra šeštas, kuri vadinama nevaisinga, nes nėra dalyko negalimo Dievui". (Luk. 1, 35).

Kova Už Lietuvos Laisvę

(Specialiai LAIC parašytas)

Vasario 16 yra diena, kai lietuvių kilmės žmonės per visą pasaulį iškilmingai minėjo jų senos tėvynės prisikėlimą iš negyvyj. 28 metai atgal, Vilniuje, dar pilnu tempu liepsnojant ano karo žudynėms, senoje Lietuvos sostinėje susirinkusi saujalė lietuvių - patrijų emė ir pasiskelbė:

"Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniams pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis."

Buvo tai pirmas Lietuvos iš mirusiųjų prisikėlimas, po daugiau nei šimtmečio svetimo jungo nešimo. Tais metais Lietuva ir vėl pasauliui parodė, kad ji nori gyventi savarankiškai ir kad per 100 ir 23 metus užsitęsęs maskoliškas valdymas, iš esmės, buvo papildytas per smurtą, klustą Lietuvai primestas.

Ir šiais metais Amerikos lietuviai iškilmingai minėjo ano įvykio metinę, šeštą eilės, ir vėl pavergtos Lietuvos sukaktį.

Kai-kas gali imti ir paklausti, kokiems galams, jūs, amerikoniai, tais vi-

šais tolimais Europos reikalais taip karštai ir užsišpyrusiai užsiimate? Jūsų tėvynė yra Amerika, jūs turite inspiruotis vien Amerikos interesais, jos idealais gyventi.

Vienok, tikrovėje, taip klausimo nieks nestato, nes bet kas supranta, kad protėvių sena tėvyne rūpesnis yra ne tik kad Amerikos idealų skatinimas, bet ir jos interesų diktuojamas. Šioje srityje jokio konflikto, jokios priešaikos prieštarybės nėra ir būti negali.

"Aš nepritariu tiems amerikiečiams, kurie per metų metus laisvės gerybėmis besinaudodami, spėjo pamiršti, kad mūsų protėviai kadaise buvo ateiviai, kurie abejoja, ar yra suderinama tuo pat metu būti ištikimam savo ar savo tėvo gimtajam kraštui ir kraštui, kurs tave išsūnijo.

Manding, tas yra tiek aišku, kiek būti ištikimam savo tėvui ir motinai, tuo pat metu būnant geru savo šeimos vyrui ir tėvu". (Illinois gubernatoriaus, Dwight H. Green žodis ALT suaukto Kongreso dalyviams).

Šio krašto idealai yra nusistovėję ir žinomi: žmonės yra sutverti lygiai ir yra įgalinti naudotis kaitėmis, kaip gyvybe, laisve ir gėrbūvio siekimas (laimingo gyvenimo siekimas).

Ji išgelbėjo šiuos mažyčius keturis rabinus iš degančio namo, Vestal, N. Y., išnešdama po vieną dantys į saugią vietą. Todėl ši juodukė - šuo yra šiuo atveju herojus.

Sie pagrindiniai principai ir sudaro šio krašto sąžinę. Jie galioja tiek žmonėms, tiek valstybėms, tiek tautomis.

Prieš šiuos principus mūsų tauta niekuomet nebuvo nusidėjusi ir, mes tikime, niekuomet nenusidės.

Maža to, Amerikos lietuvių kova dėl Lietuvos nepriklausomybės tiesiai padeda kurti tokį pasaulį, kur:

"Būsimoji tarptautinė organizacija bus pagrįsta visų taiką mylinčių valstybių, jų dydžio ar pajėgumo nepaisant, suverenumo lygybe. Būsimoji bendro saugumo sistemoje visos jos bus lygios partnerės." (Is Cordell Hull 1944 m. pasakytos kalbos).

Ta pati mintis, tik kiek kitais žodžiais, pora metų atgal Waterbury lietuviams buvo pareikšta Claire Booth Luce:

"Kad ir kiek būtų geografiniai atoki ar strateginiai saugi, jokia tauta negali likti abejinga, matant kitą tautą priešpadoje ar ją brutaliai pavergiant.

"Man nieko kito nebelieka, kaip tik dėtis prie tų, kurie tiki, kad iš šio karo griuvėsių šlykštus naujo karo pastatas neiškils. Kartu su jumis aš tikiu ir meldžiuos, kad Baltijos kraštų, o kartu su jais ir visų kitų mažų kraštų, ateitis bus išspręsta prisilaikant normalaus ir garbingo kelio, t. y. darniai su antroju Atlanto Carterio posmu, kurs skelbia, kad Jung. Tautų signatoriai tikisi vien tokių teiritorinių pakeitimų, kurie atitiks užinteresuotų tautų laisvą tam duotą sutikimą. Tarp kitko, begėdiškas ir falsifikuotas plebiscitas anaipol nėra laisvai tautos pareikšto sutikimo išraiška."

Kai 1940 metais vasarą sovietų armijos brutaliai įsiveržė į Pabaltį, Amerikos valdžia tą smurto aktą, visiškai aiškiai suredaguotame pasmerkime apibūdino kaip "suktą būdą", "nepriklausomybės sulikvidavimą", "plėšikavimą". (1940 m. liepos 27 d. Valstybės Departamentui biuletenis).

Panašiais žodžiais šis Maskvos smurtas buvo apibūdintas ir visos didžiosios Amerikos spaudos. Amerikos valdžios pilnam kreditui turime pasakyti, kad nuo šios pozicijos Washingtonas niekuomet nebuvo nukrypsęs, net tamsiausiomis karo valandomis, kai Maskvos politinis šantažas protarpiais tikrai atrodė siekias separatizmo su Hitleriu susitarimo ribos...

To nusistatymo Washingtonas laikosi ir po šiai dienai.

SKAUSMO BALSAS

Giedojau meilę, jauną viltį; Skambėjo stygos man saldziai; Šiandieną reikia ar nutilti, Ar verkt už išgamas skaudžias.

Gana saldainių! Meilės vietą Užims rustybės skaudulys? Užsis žaibais!.. Bet širdį kieta Vargiai pajudins, atgaivys!..

O, jūs kur man krūtine jauną Kasdieną šaldote ledais! Kurie madros gerkle plauna Kurie vien augate pilvais!..

O, jūs išleptę ir atšale, Apkurtę žinovajut tiktai, Kad nuo darbų - vargų išbalę, Gal jūs miršta kur draugai!

O, jūs, kurie taip daug žadėjot Ir norus rodėte gražius, Kur šventą ugnį tą padėjot Ir tuos užmanymus plaučius?

Zinau: dabar jums daug nereipavalgius, atilsio saldaus! [kia: Ir, nieko pikto lyg neveikę, Numirę tikitės Dangaus.

Apakę! savo kelią matot Tarp rožių, pokilių, juokų!.. O, nelaimingi! nesupratot, Jog žemė - tai šalis vargų!

Jog žemė - ašarų vietovė! Ir nelaimingas tas žmogus, Kurs veido ašara neplovė: Jam uždarytas bus Dangus.

Maironis

nai, nes, savaime aišku, kas buvo pavadinta plėšikavimu 1940 metais, negali būti pavadinta padoru 1946 metais.

Ir tai nepaisant, kad mūsų didžioji spauda "Baltijos klausimą" vis kodel-tai laiko "pavojinga tema", vis skaito, kad aiškus ir vyriškas Baltijos problemos iškėlimas gali kartais nepatikti Maskvos valdovams (ko gero, gali juos net užrūstinti!), vadinasi, kaip ir nesuderinama su Sovietų Rusijos link vis tebevedama pataikavimo linija. Šiuo punktu mūsų komercinė spauda aiškiai skiriasi nuo US valdžios užimtos pozicijos.

Jei mes neklystame, pasakutinis Lietuvos nepriklausomybės sukakčiai paminėti vedamasis buvo tilpęs 1942 metais.

Tais metais vasario 16 d. The New York Times rašė:

"Lietuvos Nepriklausomybė "Daug kur pasaulyje šiandien lietuvių apvaikščioja 24-ą jų krašto nepriklausomybės paskelbimą. Yra tai pasitikėjimo, nors ir nuliūdimo valandoje, atliekamas aktas, nes Hitlerio bato prispausta, Lietuva šiandien yra bejėgė.

"Nuo šio karo pradžios Lietuva buvo per du kart' įsiveržėlio teriojama, pirmiaus rusų, vėliaus vokiečių.

darbo dešimtmečių vaisiai, per "Dvieju nenuilstamo taikaus

tikslų ir principų programos, įkūnytos jungtinoj deklaracijoj, Atlanto Carteriu vadinamoj.

Matomai, to ūpo anuo metu neišvengė ir redakcijos.

Toliau sekė Maskvos "trilypis pareiškimas" (1943 m. spalio), susitikimas Teherano (1943 m. gruodis), Dumbarton Oaks pasitarimai (1944 m. spalio), Konferencija Jaltoje (1945 m. vasario), pagaliau San Francisco ir Potsdam (1945 m. vasara).

Su kiekviena konferencija buvo skelbiami vis iškilingiau, vis praktiliau skambantieji pareiškimai. Tuo pat metu Atlanto Carterio principus pradėti taikyti praktiškos galimybės atrodo vis menkesnės.

O Baltijos kraštų likimo reikalu nustota kalbėti visiška...

Susidariusią padėtį labai vykusiai apibūdino Illinois Gubernatorius D. H. Green, kai jis ALT suaukto kongreso metu Čikagoje ir vėl pasakė:

"Amerikos valdžia vis tebe pripažįsta akredituotą Lietuvos pasiuntinį. Amerikos valdžia niekuomet nepripažino sovietų jėga Lietuvoje pasodintos marionetinės valdžios. To nepaisant, Amerikos valdžia nepareikšė (failed to make any effective protest) rimtesnio protesto nei prieš lietuvių laisvės sutriuškinimą, nei prieš masines egzekucijas, nei deportavimus į Sibirą, nei bažnyčios tarnų suvaržymą, nei, pagaliau, prieš įvairių įvairiausių Lietuvos žmonių niekinimą ir jiems sukeltas kančias."

To nepaisant, Lietuvos ir apskritai Nepriklausomą Pabaltįo klausimas išsiskai...

Pravartu atsiminti, kad, New York Times šį vedamąjį rašant, mes visi buvome pagauti tik neseniai pasirašyto "Declaration by the United Nations", kur 26 valstybės iškilmingai prisidėjo prie "bendros

tarptautinės aktualijos nėra išnykęs. Jis iš jos, iš viso, išnykti negal, nes tai yra tas bandomasis akmuo, ant kurio principų regimai laikosi visos praktinės United Nations struktūros orumas.

Tarptautinės teisės požiūriu, Baltijos klausimas yra svarus kaip kristolas. Baltijos kraštų aneksiją pripažinus ar ji štrauso politikos metodu šiaip nutylėjus, dūmais eina tas kertinis akmuo, ant kurio Amerika yra pasiryžusi statyti ryt dienos tarptautinę santvarką, dūmais eina ir tos milijoninės aukos, kurias žmonija yra padėjusi kovodama su pikto prado jėgomis.

Būtų tai tolygu grįžimui prie primityvaus "džunglių ištatymo", kur jėga lemia viską.

Tiesa, materialų vertybų mastu matuojant, pati per savo Baltijos pakraščių problema nėra didelė problema. Pabaltijėje nėra nei aukso kasyklų, nei žibalo versmių. Taip pat Pabaltis nėra nei Gibraltaras, nei Suezas. Taip pat vienas ar kitas Pabaltio problemos išrišimas neat-silieps nei į Amerikos pragyvenimo indeksą, nei į jos gyvenimo papročius.

Baltijos problema yra svarbi kitu požiūriu, daug svarbesniu ir reikšmingesniu nei auksas, žibalas ar Amerikos kainų indeksai.

Keli metai atgal ta tema labai vykusiai išsireiškė mažų tautų draugė ir tarptautinio padarumo gynėja Claire Booth Luce, sakydama:

"Baugu pagalvoti, kas nutiks pasaulį (ne vien estus, latvius

Tęsinys 6-tame puslapyj

Kvietimas Visiems Lietuviams | Lietuvių Dieną LIEPOS 4-tą - PIKNIKĄ MARIANAPOLYJE

Šiais metais Marianapolis uoliai ruošiasi švesti tradicinę LIETUVIŲ DIENĄ, kuri prieš karą sutraukdavo tūkstantines minias.

Karas buvo sustabdes LIETUVIŲ DIENOS - PIKNIKO rengimą.

Dabar šis brangus lietuviškas suvažiavimas, šioji tradicija vėl atgaivinama. Visi lietuviai iš artėsių ir tolesnių vietų maloniai kviečiami LIEPOS 4-tą dieną atvažiuoti ir pasisvečiuoti Marianapolyje.

LIETUVIŲ DIENAI yra numatyta įvairi programa. Iškilmingos šv. Mišios bus atlaikomos prie Liurdo Grotos lauke. Po šv. Mišių bus pamokslas svečio kunigo. Po pietų bus muzikalinė programa, kurią sudaryti, šv. Trejybės par., (Hartford, Ct.) ir šv. Juozapo (Waterbury, Conn.) chorai. Jaunimui bus šokiai visą po pietų, bowling ir tt. Kiekvienam bus džiugu ir miela pabūti Marianapolio gražioj gamtoj, pasimatyti ir pasisvečiuoti su pažįstamais, pasiklausyti programos.

Programos dalį sudarys ir laimėjimų traukimas. Tikietai jau išsiųsti. Prašome savo gerų rėmėjų ir geradarių jas išplatinti ir išpardavinėti. Tat, širdingai kviečiame visą lietuvišką visuomenę: dvasininkus, profesionalus, biznierių bei draugijas, rėmėjus lietuvių į LIETUVIŲ DIENĄ - PIKNIKĄ Marianapolyje, Liepos 4-tą. Lauksime visų atvažiuojant.

Marianapolio Kolegijos Vadovybė.

Valandėlė Dėmesio! Skaityk ir Rašyk!

Nepaprasta Maldaknygė DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido
Kun. P. M. Juras

Maldaknygė turi 787 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paauskuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiol. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22.

Evangelijos Sekmadieniams ir Bažnytinėms šventėms. Novenų 12. Litanių 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės - maldos iš Mišiol). Graudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į šv. Sakramentą. Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai - atspausdinta visi Poteriai. Raidės aiškos ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karo spausdinta nedaug. Paskubėk įsigyti. Kaina - \$3.50.

Rašyk -

"Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,

Siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti knyga(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:

Vardas ir Pavardė

Gatvė

Miestas ir Valstija

Ką Kravčenko Matė Belankydamas SSSR Koncentracijos Stovyklas

Pradžia 1-mame puslapyj

liu Dniepro upe. Pelkėtose paupio vietose jie pamatė šimtus vyrų ir moterų bedirbančių ginkluotų sargybinių priežiūroje:

— Apiplyšę darbininkai, būdami iki kelių dumblių, vargiai bepanėšėjo į žmones. Moskitų (uodų) debesys zirzė aplink juos. Sargybiniai buvo sukūrę ugnis tiems vabzdžiams nubaidyti, bet kaliniai atrodė pripratę prie to maro. Mano akys pagavo jauną moterį, sunykusią kaip lavoną. Jos rankos ir veidas buvo net pajudę nuo uodų, bet ji abejingai darbavosi su kastuvu, lyg nejausdama, kad yra gyva tų vabzdžių ėdama.

Prie mūsų prisitartin vienas pareigūnas:

— Piličiai, kodėl jūs neinate toliau savo keliu?! Čia ne teatras!

— Aš esu partijos narys ir fabriko direktorius, — atsakiau. Mane tas dominai grynai techniškai požiūriu. Ką jie čia daro?

— Valo pelkę.

— NKVD darbų planas?

— paklausiau.

— Ne, Nikolajevič, tuos darbus veda "samdytomis" NKVD darbo jėgomis...

Tylėdami mes sugrįžome prie laivelio... Visą rytą mes buvome kalbėjęsi, kad konstitucijos pažadai gali būti tikri. Dabar mes nebėtėsėme tos kalbos...

NKVD vergai

Nuvykęs į Taganrogą, Rostovo provincijoje, paliai Azovo jūrą vėl atrado, kad fabriko sandėliuose sunkų pakrovimo ir iškrovimo darbą vykdė tie, kaip juos Kravčenko vadina, NKVD vergai. Jie dirbo 10-12 valandų per dieną, ginkluotų policininkų saugomi. Dar daugiau jų buvo kaimyniniame Sulinko metalų fabrike.

Tas vaizdas nuskurus, vargiai į žmones panašių tvarinių, prisidengusių nešvariais skarmalais, užgesindavo kiekvieną entuziazmo kibirkštį mano širdyje. Prisiminimas tų milijonų vergų, kurie dirbo ir kentėjo kasdien mir-

dami kaip musės, po visą Rusiją, buvo visada taip skaudus...

Kitu kartu vykdamas iš Sverdlovsko stoties apie 7-8 mylias nuo Pervuralsko pastebėjo Kravčenko už kelių šimtų jardų nuo kelio koncentracijos stovyklą, apsuptą spygliuotų vielų tvora. Sustabdė automobilį. Miške, daug akry apimančiame nuoskiny plote, buvo daugybė plikų barakų. Jie visi atrodė lyg apieisti, tylūs kaip mirtis. Visa stovykla buvo šešiakampė, kiekviename kampe po sargybos bokštą, su švyturiu (prožektoriumi) ir kulkosvaidžiais.

— O kurgi kaliniai?

— Darbe — fabrikuose, kasyklose, prie naujų statybų...

Ir komunistai gėdijosi vergų darbo sistemos

Šiame baisių šešiakampėje gyveno apie 2,500 žmonių, atskirtų nuo gyvųjų pasaulio. Visą naktį automatiškai aplink besisukantieji prožektoriai švietė iš šešių bokštų... Dauguma kalinių darbu turėjo pėsti eiti šešias ar septynias mylias, ten ir atgal, kasdien, ir tai dar be to dirbdami po 10-12 valandų per parą, ir tik nedidelis teturėdami tiems priverstinėms maršavimams tinkamą autuvaž.

Netoli Pervuralsko yra Revdos miestas, turįs kitą metalo fabriką. Kiekvieną kartą kai tik aš tenai keliau, — rašo Kravčenko, — aš vis pravažiudavau koncentracijos lagerį, paruoštą apie dviems tūkstančiams kalinių. Daugelis jų dirbo prie fabriko statybos, kiti gi tiesė kelią į netoliese esančias vario kasyklas.

Vėl kita koncentracijos stovykla buvo paliai Čusovajos upės krantus... Vasaros mėnesiais kada kada mūsų inžinieriai ir kiti pareigūnai išvažiuodavo pažinoti, paplaukyti ir pasilsėti į paupį. Jie rūpestingai vengdavo koncentracijos stovyklų artumo — kam gi sau sugadinti gegužinės malonumą pamatius vietą, kuri primena tiek žiaurumą.

Laike Laivyno demonstracijos Dahlgren, Va., buvo iššauta raketa — Mark-102. Tas automatiškai įkvėpvas gali išmesti penkių colių raketą ir greitumu — 40 per minutę.

— Juk tai tikra tiesa, —

rašo toliau Kravčenko, — kad net patys ištikimiausi ir nekritiškausi komunistai savo širdyse nekenčia ir gėdijasi tos vergų darbo sistemos.

Dirbo peršalę, gangrenuoti

Sverdlovsko apylinkėse buvo durpių kasyklos, kuriose dirbo areštuotieji.

— Vieną dieną su draugu bekeliuodami mes priėjome didelius pelkių plotus, kur dirbo apie 300 kalinių daugiausia moterų, — rašo Kravčenko. Visos nelaimingosios buvo neišpaskaitai purvinos, keistais skurdžiais drabužiais, daugelis jų iki kelių dumbline vandenyje. Jos dirbo visiškoje tyloje, menkus — kasimo įrankius teturėdamos ir visiškai nekreipdamos dėmesio į du atvykėlius. Tai buvo lyg Dantės pragarų vaizdas, kurio aš negalėjau mėnėsiais iš savo galvos iškrąšyti. Vien tik kasyklų žodis mane supurtydavo.

Tai vis buvo "nepageidaujamieji elementai, kurių darbas labai pageidaujamas". — Uralo NKVD kolonijoje vergai dirbo lauke, nors buvo žvėriškai šalta, dirbo peršalę, gangrenuoti, deformuoti. Kaimyninėse koncentracijų stovyklose vyrai ir moterys dažnai iki mirties sušaldavo miškuose, nešildomose barakuose ir iš purvo sukrėstose luosnose, anapus spygliuotųjų vielų tvoros, — taip toliau savo knygoje praneša buvęs komunistas V. Kravčenko.

Latviai, lietuviai, estai, lenkai, žydai

Vienu metu Kravčenko užtikio ir lietuvių tremtinių. Tuokart jisai, su raudonosios armijos daliniu, keliavo į Kubanę. Vienoj vietoj jų traukinys sustojo ir buvo nuvarytas ant šalutinių bėgių, kad leistų praeiti kariniams transportams. Toliau pats Kravčenko taip aprašo:

— Su keleta draugų — karininkų mes pasukome miško linkui, kur buvo kertami medžiai. Ten dirbo daug vyrų ir moterų. Artėdami mes pastebėjome, kad jie buvo ne rusai. Nors dauguma iš jų buvo apsiavę kaimiečių vyžomis, rusiškuoju karnų (medžių žievė) autuvu, jų drabužiai atrodė užsieniečių, nežūrint, kad jie buvo aplipę purvu ir sudrįskę, kaip tas Sovietuose yra įprasta. Aiškiai ma-

tėsi, kad šie žmonės buvo neįpratę į tos rūšies žiemos darbą.

Iš ginkluoto NKVD sargybinio mes iškviatėme, kad jie tikrai buvo užsieniečiai: latviai, lietuviai, estai, lenkai, žydai, ir tai tik dalelė tų "klasinių priešų" ir išrūšiuotųjų "nepageidaujamųjų", kurie sunkiems darbams buvo išvežti iš kraštų, kuriuos Sovietų Sąjunga pagrobė Maskvos - Berlyno pakto priedangoje. Mes grįžome į traukinį tylėdami...

SSSR lageriuose yra 20 milijonų žmonių

Šio paskutiniojo karo metu Kravčenko buvo aukštas ginklavimo valdininkas Maskvoje.

Jis kontroliavo visą eilę Sovietų karo pramonės fabrikų. Savo patyrimus jis taip apibūdina:

— SSSR karo pramonė, panašiai kaip ir Vokietijos, visų pirma rėmėsi vergų darbu... Karo metu buvo paleisti į darbą evakuotieji (išvežti) fabrikai, buvo padidinti Sibiro ir Uralo fabrikai ir įsteigti nauji pramonės vienetai, tačiau tik nedidelis iš jų apėjo be lemiamų priverstinio darbo kadru. Tie užsieniečiai, kurie susijaudinę kalba apie galutinę Rusijos pergalę kaip "Sovietų sistemos sekmingumo pavysdį", būtų daug arčiau tiesos, jei jie garbintų tą valstybės plačiai vartojamą priverstinio darbo sistemą... Oficialiuose sluoksniuose priimtų apskaičiavimų šiose darbo jėgų atšargose yra 20 milijonų žmonių...

Kulkosvaidžiais iššaudyti vyrai ir moterys

Kaikurie iš mūsų Sovnarkome (Sovietų Liaudies komisariate) žinojome apie atsitikimus, kad kaliniai buvo masiniai nužudyti, kada paaiškėjo, kad jų nebus galima evakuoti besitartinant vokiečiams. Taip buvo padaryta Minske (apie šias žudynes yra plačiai rašęs pulk. Petraitis savo knygoje "Kaip jie mus sušaudė"), Smolenske, Kiėve, Charkove, Dniepropetrovske, Zaporožėje... Mažoje Kabardino - Balkaro Sovietų "autonomiškoje respublikoje", Kaukaze, netoli Nalčiko miesto buvo NKVD pramonės įmonės, kuriose darbus atliko areštuotieji. Kai iš tos apylinkės traukėsi raudonoji armija, dėl techninių transportacijos

šuojančių į slaptas dirbtuves. Jie buvo apsupti gausių sargybinių.

Per daugelį metų aš stebėjau tuos paniekintus, suskurdusius vergus, matydamas juos visokių sąlygose. Man atrodė, kad jau niekad neteks regėti tragiškesnių sutvėrimų, kaip tie, kuriuos mačiau Uralo kalnuose ir Sibire. Tačiau čia baisenybės buvo išaugusios iki šėtoniškų proporcijų (ribų). Vėdai — liguistos geltonos spalvos ir be lašelio kraujo — buvo lyg baisios pomirtinės kaukės. Tai vis buvo vaikščiojantieji lavonai, beviltiškai užnuodyti chemikalais, prie kurių jie dirbo toje supuvusioje skastykloje.

Tarp jų buvo vyrų ir moterų, galėjusių jau turėti 50 metų amžiaus, bet buvo ir jaunuolių tik dvidešimties. Jie ėjo tyliame nuliūdime, kaip automatai, nežiūrėdami nei į dešinę, nei į kairę. Apsirengę jie buvo fantastiškai; daugelis buvo apsiavę kaliošais, virtėmis priištais prie kojų; kiti turėjo kojas apsuptas skudurais. Kaikurie buvo valstiečių drabužiais, keletas moterų dėvėjo suplyšusius Astrachanės apsiaustus, vieno kito pečius dengė užsieninių eilučių liėkanos. Kai liūdnamis paradas ėjo pro namus iš kurių aš stebėjau, staiga viena moteris susmuko ant kelio. Du sargybiniai ją išvilko. Niekas iš kalinių nekreipė dėmesio. Jie jau nebeįstengė jausti simpatijos ar turėti kitus žmogiškus jausmus.

Per miškus į slaptą fabriką

Rusijoje yra ir slaptų, po žemėmis įrengtų ginklavimosi fabrikų, kur dirba tremtiniai ir apskritai areštuotieji. Viena iš jų, esanti Maskvos apygardos gilumoje anapus Podolsko, aprašo Kravčenko. Čia galėjo patekti žmonės su specialiais leidimais. Traukinys vežė per tankius miškus. NKVD valdininkai kelis kartus tikrino dokumentus. Traukinys riedėjo lėtai ir per langus tai vieną, tai kitą vietą matėsi kaliniai piaušantieji juos prie geležinkelio bėgių, aikštėje miške, stovėjo ginklų fabrikas. Už jo — siauras, nematomai užmaskuotas įėjimas į požeminius kambarius, kur įrengtos didelės požeminės dirbtuvės. Čia tūkstančiai kalinių ir laisvų darbininkų vykdė užtaisymus granatų, bombų, minų ir kitų ginklų pripildydami sprogstamąją medžiagą. Visa šio požeminio pasaulio apylinkė buvo atkirsta nuo išorės spygliuotų vielų tvora ir saugoma ginkluotų NKVD sargybinių, kurių kaikturė turėjo nuožmius šunis, specialiai tam ištreniruotus.

Man nebuvo leista eiti į požemį, tikrumoj vargiai

ar aš tą būčiau ir pakėlęs. Tačiau iš pareigūnų, su kuriais aš turėjau reikalų per dvi dieni, pakankamai surinkau stiprių išpūdžių apie vargų kalnus ir panieką žmogaus gyvasčiai. Požeminis fabrikas buvo blogai vėdinamas; mat buvo statytas panikoje (karo išgastyje), baisiai skubant ir visai nekreipiant dėmesio į darbininkų sveikatą. Keletas savičių to fabriko dūmuose ir smarvėje buvo pilnai pakankama užnuodyti žmogaus organizmą visam laikui. Mirtingumas buvo didelis. Žmogiškosios būtybės buvo čia beveik nuolatos gabenamos, taip, kaip ir chemikalai...

Žodis minkštas megeniams

Ištisais mėnesiais negalėjau išginti iš savo sąmonės tų išpūdžių... Ir dabartiniais metais, tolimame krašte, tarpais atmintis staiga atgaivina tuos matytus vaizdus, ypač išgirdus amerikiečių deklamuojant apie Sovietų komunizmo stebuklus. Aš negaliu susilaikyti nepagalvojęs:

— O, kad aš galėčiau jus, skytasmegeniai, nors dykšiais dienomis, ne ilgiau kaip dviems dienoms, padėti į tą požeminį fabriką, jūs tuoj pragystumėte kitą dieną". (pabraukimas paties Kravčenko).

Kaikuriose koncentracijos stovyklose mirtingumas toks didelis, kad yra bolševikų sudarytos specialios laidotojų brigados, kurios nieko kito nedirba, kaip per dienų dienas grąžina į žemę vargą, alkio, šalčio, raudonųjų budelių žiaurumo nužudytųjų kūnus.

Tos baisenybės Kravčenką ir palenkė atsisakyti patogaus komisariško gyvenimo, pasirinkti pavojingą pabėgimo - tremtinio kelią, kad laisvėje kovotų prieš bolševikų diktatūrą, atskleidamas jos prievartą ir niekšybes.

Dr. Juoz. Prunskis.

"WIDE THAT GRIN OFF YOUR FACE! I KNOW WHAT YOU'RE THINKING."

Orlaivėje B-29 prie pat kulkosvaidžio uodegos vairuotojas pastebėjo katę su penkiais mažais dar akiais (gal bolševikiškais, anot tūlo kalbėtojo išsireiškimo) katinukais. Jis juos ir parodo, kaip čia pat katę saugo savo bistria akimi.

A FEW CARROTS, A PIECE OF BREAD

CLIMBING SEVEN FLIGHTS to her tenement apartment, this French woman carries home the small ration of food for her family. Standing for three hours in a queue, all she could get were a few carrots with greens and part of a loaf of bread. Tomorrow there may be less. (American Red Cross photo.)

Kova Už Lietuvos Laisvę

Pradžią 4-tame pusl.

...Lietuvius), jei Baltijos kraštų likimą nulems kiti veiksniai nei moralė, garbė ir tų kraštų gyventojų norai..."

Šiuo posakiu taip pat pasireiškia, kad analoginės svarbos turi likimas ir visu kitų šiandien pavergtų tautų.

Žmonės keičiasi, principai lieka, nes koncepcija moralės etikos ir imaneninio teisingumo supratimas yra nemirtingi ir visuotiniai. Didelis šio šimtmečio humanistas ir statesman, UN kūrėjas, F. D. Roosevelt iš mūsų tarpo nelauktai, pirm laiko, pasitraukė. Vairą perėmė jo konstitucinis įpėdinis H. J. Truman, kurs, kaip Prezidentas šiandien galiausiai toną duodančios valstybės, tapo ne tik konstituciniu šio krašto nešėju, bet ir atsakovu už geresnės pasaulio santvarkos sudarymą, už tarptautinės moralės atstatymą. Ir štai — vienas iš svarbesniųjų naujo prezidento viešųjų valstybinio pobūdžio aktų buvo p. m. spalio 6 d. jo Navy Day principinis pasisakymas, kurs, iš esmės, yra ne kas kita, kaip tik to paties Atlantic Charter kitais žodžiais apibudinimas. H. J. Truman prezidentavimo metinę sukaktį minint, galima pagrįstai tvirtinti, kad tarptautinės moralės, etikos ir teisingumo srityje Amerikos valdžia ir toliau tebesilaiko velionies F. D. Roosevelt linijos.

Ir čia glūdi visiems nusikrautiems paguoda,

kad visų taiką mylinčių mažų valstybių likimas nebus verčiamas čigoniško mainyavimo objektu, kad jų nepriklausomybės lygybė ir toliau lieka Amerikos užsienio politikos principų plotmėje.

"Jungtinės Amerikos Valstybės pakartotinai paneigė bet kurį norą skaldyti pasaulį į dalis ar sritis, kurios būtų vienos ar kelių valstybių derinio kontroliuojamos.

JAV pakartotinai pareiškė remiančios Jung. Tautų organizaciją.

Kalbėdamas sekamą po p. Churchill'io kalbos dieną, Prez. Trumanas apie Jung. Tautų Čarterį pasakė:

"JAV yra nusistačiusios Čarterį remti. Netgi ji ginti. Jos yra nusistačiusios tą Čarterį plėsti ir tobulinti. Mes esame tikri, kad ir kitos Jung. Tautos yra nusistačiusios taip pat.

1946 m. vasario 28 d. Valstybės Sekretorius Byrnes taip išsireiškė apie mūsų vyriausybės politiką:

"...Mes nesidėsime prieš jokią kitą valstybę. Mes nieko nedarysime, kad skaldyti pasaulį į išimtinis blokus ar įtakų sferas. Šiame atominame amžiuje mes neieškosime dalinti pasaulio, kurs yra vienas ir nedalomas.

Toje pačioje kalboje p. Byrnes pakartojo JAV nusistatymą remti Jung. Tautų organizaciją sakdamas "mes savo viltis dedame į Jung. Tautas. Ir mes nesitenkiname vien užimdami savo vietą joje. Nors pasaulio viltys yra sudėtos joje, mes jaučiame, kad Jung. Tautos gali ir apvilti, jei jos nariai nerodys prideramo pasitikėjimo ir pasiryžimo tą organizaciją padaryti gyvybine ne tik atskirais atvejais, bet ir šiaip kasdieniniuose reikaluose.

Kovo 16 d. Valstybės Sekretorius Byrnes ir vėl apibūdino vyriausybės politiką pareiškdamas: Pabrėžtinai kartoju, kad JAV žiūri į Jung. Tautas kaip į kelių pastoviai taikai sukurti.

Mes neturime noro ieškoti saugumo prieš D. Britaniją, susimesdami su Sovietų Rusija, ar prieš Sovietų Rusiją, susimesdami su D. Britanija.

Mes esame nusistatę eiti su

Trys merginos iš Holland, Mich., atėjusios pas medinių klumpių dirbėją perkasi po poros medinių batukų. Ten kasmet įvyksta metinis festivalas, kurio laiku visas jaunimas puošiasi olandijos liaudies drabužiais. Tėtas laikas vadinamas "Tulip Time" ir ten susilaukiama tūkstančių vizitatorių iš visos Amerikos.

Jung. Tautom siekiant vienodo teisingumo visoms tautoms, atmetant bet kokią kam nors specialią privilegiją.

Kaip Tamstoms yra žinoma, šio krašto vyriausybė tebeįpažįsta Baltijos kraštų prie jos akredituotus atstovus.

Dėkodamas už ALT tuo reikalu praneštą nusistatymą, aš noriu Tamstą užtikrinti, kad Jūsų pažiūros su priderama atyda, buvo priimtos atitinkamų departamentų pareigūnų ir tt."

(Ištraukos iš Francis H. Russell, Chief, Division of Public Liaison, Department of State, 1946 m. balandžio 23 datuoto L. Simučiuo, ALT Pirmininkui, adresuoto laiško).

Deja, šių metų politinių įvykių raida, o ypačingai pastarųjų mėnesių nusivylimai, ryškių - ryškiausiai parodė, kad visuotinio suverenumo lygybės principas, tuom bent tarpu, lieka išimtinai Jung. Amerikos Valstybių svajone. Principai — principais, o gyvenimas — gyvenimu. Tuziną nepriklausomų valstybių užėmę, rusai ne tik kad nenori galvoti apie pasitraukimą į savo ribas, bet dargi daro pasirengimus toliau plėstis.

Ir tai nepaisant principų ir raštų bei žodžių, pakartotinai duotų iškilmingų pasižadėjimų.

Savo laiku mes buvome rašę, kad Jung. Tautų pasisekimo rodykliai mes laikysime kaip tik to visuotinio suverenumo lygybės principo visoms taiką mylinčioms valstybėms praktikoje įgyvendinimą, konkrečių tų valstybių iš raudonosios okupacijos išlaisvinimą ir jų į Jung. Tautų tarpą priėmimą.

Toji diena ne tik kad neatėjo, bet ir neatrodo, greitai ateisianti. Bendro nusivylimo neslepia ir prezidentas Truman, kurs V-E metinę mininioje kalboje prisipažino:

"Praėję metai tik daugiau mus ir mūsų įpėdinius iššmonino toje reikšmėje, kuri pridera savim pasiaukavusiems..."

Nors jų auka teisingumo ir nesukūrė, bet jie davė progą mums ji susikurti taip pat ji nesukūrė ir saugumo, bet tik progą ji sudaryti; ne taiką, bet tik progą ją pasiekti. Lai kiekvienas iš mūsų persi-

Malda yra žmogaus širdies rauda už savo nuodėmes ir nusikaltimus.

Kun. J. N.

BENDRASIS AMERIKOS LIETUVIŲ ŠALPOS FONDAS

Skelbia

Meno Konkursą

KALEDINIŲ ATVIRUKŲ PIESINIAMS
Gaunamas pelnas iš tokių atvirukų platinimo eis vargstantiems lietuviams užsienyje.

KONKURSO TAISYKLĖS

Kas Gali Dalyvauti: Bet kuris dailininkas J.A.V. ar užsienyje.

Tema: Ilustracijos iš Lietuvos vaizdų, architektūros, gyvenimo, liaudies meno ir kt., kurios būtų tinkamos Kalėdinėms Atvirukams.

Priemonė ir Dydis: Bet kuri meno priemonė yra priimama. Piešinių dydis neribotas.

Kiekis: Dailininkai gali įteikti tiek piešinių kiek nori. Teisėjai: Teisėjų (jury) sąstatas bus paskelbtas vėliau.

Premijos: 1-oji premija — \$50.00 pinigais;

2-oji premija — \$25.00 pinigais;

3-oji premija — \$15.00 pinigais;

Visi piešiniai, laimėję premijas, besąlyginiai taps Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo turto.

Piešinių Pirkimas: Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas rezervuoja teisę nupirkti bet kurį įteiktą, bet nepremijuotą piešinį.

Piešinių Reprodukcija: Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas turi teisę reprodukuoti visus premijuotus ar pirktus piešinius.

Premijų Paskelbimas: Visiems šiame konkurse dalyvaujantiems dailininkams bus pranešama laišku ir per laikraščius.

Piešinių Pasirašymas: Dailininkai yra prašomi piešinių nepasirašyti. Prie kiekvieno piešinio turi būti įteiktas uždaras vokas su kortele, kurioje reikia pažymėti dailininko vardą ir adresą. Šie vokai bus atidaryti tik teisėjams paskelbus premijas.

Užbaigimo Data: Konkursas baigsis 1946 m. liepos 10. Piešinių Pristatymas: Visus piešinius siųsti tokiu adresu: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 19 West 44th Street, New York 18, N. Y.

Piešinių Sugrąžinimas: Nepremijuoti piešiniai, autoriui pageidaujant, bus tuojau sugrąžinti.

Sutartis: Dailininkai, įteikdami savo piešinius šiam konkursui, pasižada laikytis čia paskelbtų taisyklių.

NES VISUOMET BŪNA

SNIEGO PUGA

MŪSŲ ATEITYJE...

TAI ŽINIA!
"BOSTONO 'EL'
UŽKLUPO
ZIEMĄ—!"

12 NAUJŲJŲ
DŽIO, KIEK
DABAR JŲ
TURSĖM
?

SI NUOTRAUKA BUS
KAIP "GRAŽIAUSIA
MERGAITE"

DABAR BUS
85 SNIEGO
PLUGAI IR
GAI JIE REI-
KALINGI!

TAIS NAUJAIS
SNIEGO PLUGAIS
'EL' TIKRAI GA-
LES NUVALYTI
SAVO BĖGIUS!

TAI BRA!
TAI BENT JĖGA!
TIKRAI JI SLUO-
TE NUŠLUOS
SNIEGO PUSNIS!

VAJE, VAJE
KITA ZIEMĄ
AŠ NEBEGA-
LESIU ROGU-
TEM ČIUOZTI

Vasaros Pasiruošimas
geriausia Žiemos Apsauga

Jūs gal renkat Birželio gėles, bet mes galvojame apie sekančios žiemos pugas. Čia, prie 'EL', mes turim būti pesimistai; mes turim galvoti, kad nuo Birželio tik 6 mėnesiai iki žiemos audrų.

Kad nuvalyti jums ir jūsų apylinkėi sniegą, mes nupirkom dar 12 moderniausių ir stipriausių mašinų kovai su sniegu. Ir mes žinom, kad jos vertos kiekvieno cento ką jos kaina.

nuoja. Kad nuvalyti 77 colius sniego 1920 m. "EL" išleido \$615.549; gi 1945 metais 80 colių sniego pašalinta už \$827.426, nežiūrint didelio medžiagos ir darbo pabrangimo. Kaip mes tai padarom? Nuolat gerindami sniegui valyti įrankius.

Kitą žiemą turėsime 85 modernius sniego plūgus ir galėsime dar geriau sniegą valyti... jūs tikrai galėsite nuvykti į darbą! Štai kodėl mes pradėdam savo pasiruošimą dabar!

BOSTON ELEVATED RAILWAY

WITNESS—Countess Massimiliana Alberti, wife of Maj. Richard Lewis, Boston, Mass., is witness in War Crimes Trials in Naples, Italy. She will testify for prosecution in trial of four Germans, accused of killing seven Allied soldiers in Italy.

Juozas Kasinskis

Inc.

Laidotuvių

Direktorius

602 Washington Blvd.

BALTIMORE 30, Md.

Tel. Lexington 8595

Limosinai dėl visokių reikalų

Patarnavimas Diena ir Naktį

CONSERVE AND SERVE

JOHN
WESLEY
SAID: "MAKE ALL
YOU CAN,
SAVE ALL YOU
CAN, GIVE ALL
YOU CAN."

1703-1791

Use and reuse every drop of cooking fat, and then turn it over to your meat dealer. Conscientious salvage means more soap for you and more edible fats and oils released for shipment abroad.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Prasidėjo atostogos. Pereitą penktadienį, 9 val. r., vaikeliai suėję Sv. Petro parapijos mokyklon, sužinojo, kad tą dieną įvyksta mokslo metų užbaigimo programa. Jie, skyrėsi, iš mokyklos, suėjo parapijos salėn E. 7th St. Čia jie dainavo, gavo savo mokslo ženklus ir užkandžių. Kun. Virmauskis išdalydamas vaikams jų mokslo raportelius dėkojo Dievui už parapijos mokyklą, už sveikatą suteiktą Seselėms mokytojom, vaikams ir tėvams. Jis taip pat dėkojo žmonėms prisidedantiems prie šios mokyklos.

Salėn, prie vaikelų, suėjo daug motinų. Jos pareiškė didelį mokyklą pasitenkinimą. Visos motinos savanoriai*organizuoja mokyklos rėmėjų motinų ratelį.

Birželio 16 d., sekanti asmenys priėmė Moterystės Sakramentą: Eino Luoma su Valerija Beleckaite; Vincentas Zuzavičius su Juzefina Plekavičiute.

Tą dieną tapo pakrikštytas Robertas - Liudvikas Alberto ir Alenos (Sabaitės) Gedraičių, gyvenančių 542 E. 7th St.

DAKTARAI

Tel. TROWbridge 6330

J. Repshis, M. D.
(REPSYS)Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1523-W

Casper's Beauty Salon

JEWELRY and GIFTS

738 & 740 E. Broadway
SO. BOSTON, MASS. — Tel. SOU 4645

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukėte:

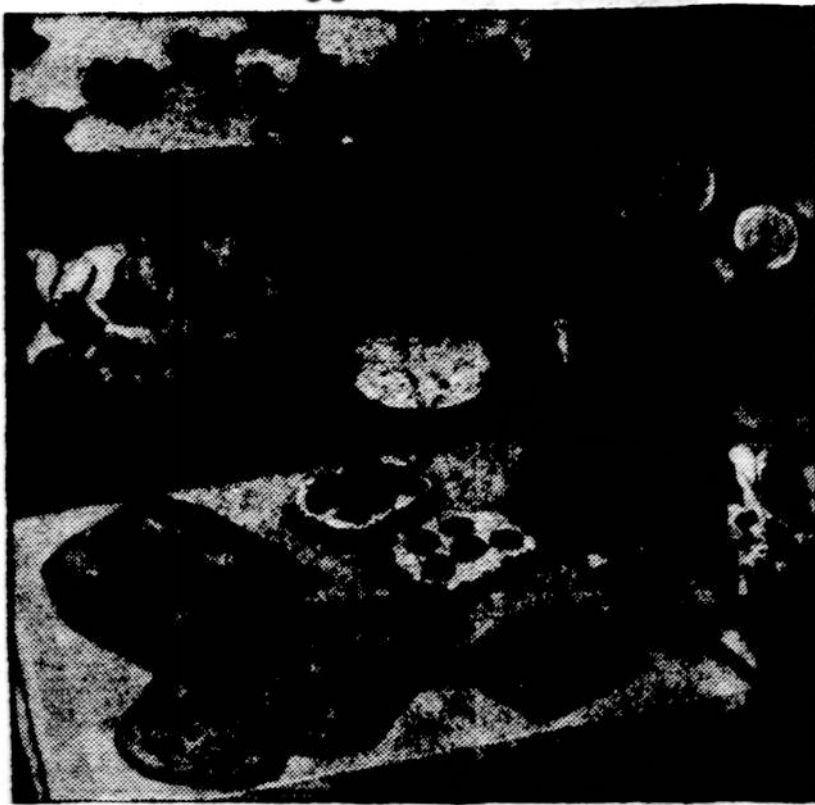
BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.Geriausią Užėigą Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFEVINCAS BALUKONIS,
Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Take Supper Out of Doors

This easy-to-make quick bread makes easy-to-fix picnics, lunchbox sandwiches, Sunday suppers and garden tea parties. Make it a picnic supper tonight! Trot all the fixin's out to the porch or back yard and let the family help themselves. Use paper plates to keep dishwashing at a minimum.

And for the sandwiches, make this delicious Whole Wheat Nut Bread—so delightfully moist, so perfect for a cream cheese or jelly spread. You can use the new emergency flour or standard all-purpose flour with equally fine success. If you prefer, substitute 1 cup raisins or 1½ cups uncooked prunes for the nuts. Clip and save this "easy-decs-it" recipe.

WHOLE WHEAT NUT BREAD

1½ cups sifted emergency flour or all-purpose flour
1 cup sifted whole wheat flour
4 teaspoons baking powder
2 teaspoons salt
¾ cup granulated sugar

¾ cup brown sugar, firmly packed
2 eggs, well beaten
2 cups milk
1 cup nuts, chopped

Sift flours, baking powder, salt and sugars. Cut in Spry fine. Combine eggs and milk. Turn liquids into dry ingredients and stir until all flour is dampened. Add nuts and mix. Bake in Spry-coated 9 x 5 x 3-inch loaf pan in moderate oven (350°F.) 1 hour, or until done. . . . Variation: Substitute 1 cup raisins or 1½ cups uncooked prunes in place of nuts.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

Radio novena prieš Saldžiausios V. J. Širdies šventę bus laikoma nuo birž. 20 d. iki birž. 28 d., darbo dienomis WCOP transliuos kalbas ir maldas 7 v. r., sekmadieniais 11:15 v. r. Iš WEEI bus transliuojama sekmadienį 8:15 v. r.

KAS GIRDĖTI LIETUVŲ KOLONIJOSE

BROCKTON, MASS.

Supiltas Naujas Kapas
Birželio 11 d., Kalvarijos kapinėse išdugo naujas kapas —

birželio mėn., 1942 ir buvo pakeltas leitenantu birželio mėn. 1944 m. Aktyvėje tarnyboje buvo 3 metus ir užjūrį 22 mėnesiu Pacifike. Dalyvavo Iwo Jima, Okinawa ir le Shima invazijose.

Neseniai sugrįžo pas tėvilius, gyvenančius 16 Thomas Park, So. Boston, ir tikisi, kad neužligo bus garbingai atleistas iš karo tarnybos.

LANKESI

Penktadienį lankėsi LDS Centro pirmininkas. Pasitarta reikalų įvykstančio LDS seimo.

Tą dieną lankėsi naujai įšvestas kun. Povilas Gailevičius, domininkonas, lydimas savo dėdės Jono Gailevičiaus iš Cambridge, Mass. Atsilankymo proga, kun. P. Gailevičius užsirenumeravo metams "Darbininką".

Ketvirtadienį lankėsi kun. Jonas Bernatoniš, "Darbininko" bendradarbis. Ateinantį sekmadienį rengiasi vykti į LDS seimą, kuris įvyks Waterbury, Ct.

BROOKLYN, N. Y.

Aldona Valaitytė Baigė Long Island Universitetą

Birželio 6 d. Long Island Universiteto diplomą gavo Aldona Valaitytė, Universiteto biznio Retailing ir Merchandising skyrių baigė Bachelor of Science laipsnį. Už pasižymėjimus moksle gavo aukso medalį ir U. S. boną.

Long Island Universiteto va-

Prieš Parblokštą Lietuvą Maldauja Pagalbos Ir Dievo Pasigailėjimo!

Todėl

Visi rimti, Dievą ir Lietuvą mylintieji lietuviai kviečiami į MALDOS APAŠTALAVIMO SĄJUNGOS MALDOS IR ATGAILOS KONGRESĄ šių metų birželio 30 dieną Iš Bostono apylinkės suvažiuos į Sv. Petro Bažnyčią — West Fifth St., So. Boston, Mass. KONGRESO TVARKA:

Lygiai 3 val. po pietų:

1. Kongreso atidarymas bažnytinėje salėje su maldą ir giesmę į švenč. Jėzaus Širdį.
2. Vietos Klebono Gerb. Kun. Pr. Virmauskio žodis.
3. Pranešimai iš M. Apaštalavimo Skyrių veikimo.
4. Tėvo Jono Kidyko, S. J. paskaita: "Maldos Apaštalavimo Nauda Šių Dienų Žmogui, Šeimai, Parapijai".
5. Procesija į bažnyčią giedant švenč. Jėzaus Širdies litaniją.
6. Šventoji Valanda už Lietuvą: Pamokslas Atsisveikimo aktas Promotorių ir narių ištikimybės atnaujinimas. Maldos už Lietuvą ir teisingą taiką... ir t. t.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallinienė, Prot. Rašt. — Ona Ivaškie, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1964-W
Izdininkė — Ona Staniulienė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnietė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais krepitės pas protokolų raštininkę.

SV JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagtė, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivalkis, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Grigasiūnas, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zalkis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniką Pas Mūsų

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams. Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

dovybė Aldonai rekomenduoja vykti lektoriauti į North Carolina Universitetą, kuriame būtų proga ir toliau studijuoti. Bet medalio įteikimo vakarienėje Waldorf Astoria dalyvavusieji didžiųjų departamentinių krautuvų vedėjai pasižymėjusiems abiturientams taip pat pasiūlė karjeros biznyje. Iš kelių dešimčių mokinių, medaliais apdovanoti tik Aldona ir kita abiturientė.

Aldonos tėvas yra Jonas Valaitis, turėjęs per 12 metų radio valandą Brooklyne.

Baigusiąją aukštąjį mokslą Aldoną Valaitytę sveikiname.

Rap.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PAIEŠKOJIMAS

Aš, Juozas Beržanskis, sūn. Konstantino, gim. 1919-3-23 Rubulij km., Kretingos valsč., ir apskr. Lietuvoje, dabar gyv. Vokietijoje, 20 Hann.-Herrenhausen, Burgweg 1, DP Students Hotel, ieškau pusbrolių: Joną ir Dominiką Gabrieličių gim. Amerikoje, bei dėdienę Kazimierę Zapalio žmoną, gyv. prie Chicago.

PARSIDUODA 6 apartamentai su 2 krautuvėms. Yra karštų vandenių apšildymas. Įvertinta pardavimui už \$17,000. Randasi 76 Broadway, kampas A St., So. Bostone. Savininkas: ALG 2039. (21)

PARSIDUODA pigiai 8-nių šeimynų namas ant kampo Ames ir North Montello gatvių, Montello, Mass. Kambariai labai šviesūs, visi moderniškai įtaisymai, elektra, gasas, vanos ir taip toliau.

Taipgi prie šio namo parduoda ir 5 kambarių namas su gražiu daržu. Namas turi steam heat ir kitus parankumus. Norinčiam lengviau pragyventi ir turėti nuolatinių įeigų, pasinaudokite proga, pasipirkite sūdomą namą. Kreipkitės pas: — ONA OKSIENE, 36 Ames St., Montello, Mass. Tel. Brockton 9359-M (18)

So. Boston Furniture Co.

Visoki baldai, lovos, matrasai ir vaikams pilnas pasirinkimas.
380½ West Broadway,
Tel. SOU 2758
Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGAULINKS Lietuvių Graborius ir Baldamuojaus Turi Notaro Teisę
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU 2800
Sūnus gyvenantis vietoje — 686 Westchester Ave. Tel. COLumbia 2887

CASPER

FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph V. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Dirigentas ir Baldamuojaus NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Kapitula Garbanimo Stylos
Tel. SOU Boston 1687
SOU Boston 2888

ZALETSKAS

FUNERAL HOME
664 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Baldamuojaus Patarnavimas dieną ir naktį
Kapitula Garbanimo Stylos
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2888

Literatūros Skyrus

Piršlybos

Vestuvių Papročiai Rytų Aukštaitijoj

Idomu prisiminti mūsų krašto vestuvės, buvusios prieš 60—80 metų. Vestuvių apeigos veik kiekvienoje krašto apylinkėje buvo šiek tiek skirtingai atliekamos. Ši kartą susipažinsime su vienos būdingos mūsų krašto apylinkės — Rytų Aukštaitijos viena svarbia vestuvių dalimi — piršlybomis.

Mėsėdas — piršlybų ir vestuvių pats didysis įkarštis. Šiuo metu kaime garsiai žvanga piršlių skambučiai įjauindami jaunų mergelių širdes, o linksmos vestuvių dainos ir triukšminga muzika aidai visame krašte.

Ziemos vakarui brėkstant Simonių vieškelio garsiai žvanga piršlių skambučiai. Dapšių kaimo link. Išpenėtas juodberis rėgia bėga dulkidamas sniegą. Jaunikio važiavimas geltonų lelijų vazonėliais ir Rojaus paukštytėmis, kaip mergaitės krait-skrynė išrašytos. Sėdėnė raudonmargiu divonėliu užtiesta. Kairėje sėdi raudonas bijūnėlis, o dešinėje sėdi piršlys ir visomis išgalėmis ragina bėrį, kad tik nenutiltų skambėjus jo garsus skambalas nepasiektų mergelės kiemo.

Daukos kiemo vartai plačiausiai atkelti, kad gerojai įsigėręs piršlys įvažiuodamas neužkliūtų. Vieną kitą kiemą prašvilpę, visu smarkumu įmėgę jo piršliai Daukos kieman ir kaip šio krašto piršlių įprasta, arklių pastatę prie klėties.

Piršlių pasitikti neina. Po trumpos valandėlės piršlio vedamas jaunikis įeina trobon. Gričion įėjus, piršlys pagarbina, o namiškių tėvas jam atsako. Svečių sėsti niekas neprašo. Namiškiai skuba į-

degti žiburį. Tuo tarpu duktė, motinos užstota, slapčia apžvelgia jaunikį. Jaunikis apsilvilkęs ilgais, milu aptrauktais kailiniais, per liemenį marga pintine juosta susijuosęs. Jaunikis nuduodamas lėtai bernioką tyli ir nesidairo, už jį kalba piršlys:

— Tėveliukai, gal gi laukiat svetelių, mes paklydę važiuom ir užsukom, gal gausim sušilt?

Tėvas maloniai šypsodamosi atsako jam:

— Kolgi ne, pažiūrėsim, gal sužinosim iš kur sveteliai važiuojat ir ko norit?

Piršlys sveikindamas tėvą, bučiuoja jam ranką ir linksmi nusiteikęs sako:

— Ar žinai, tėveliukai, kaip mes esam suvargę žmones ir sušalę?

— Na, tai kur gi jau taip važinėjat? — lyg nieko nežinodamas juokais klausinėja tėvas.

KRYLOVO PASAKĖČIA

Gulbė, lydeka ir vėžys

Kai tarp draugų nės sutarties, Tai kad ir dirbtų iš peties, Jų pastangos bus be vilties.

Taip kartą talkininkai trys: Baltoji gulbė, lydeka ir atsilikėlis vėžys,

Sustarė prikrautą traukt vežimą.

Tuoįs įsikinkė ir darbuotis ima. Jie tampos, blaškosi ir mėtos, O vėžimėlis — nė iš vietos.

Jis, rodos, būtų nesunkus; Bet kad pas mus talkininkus Nėra nei plano, nei vienybės:

Kiekvienas ryžtingai įsikibęs, Savotiškai jį traukti stengias.

Štai gulbė lekia į padanges, Vėžys rėpioja sau atgal,

O lydeka, kiek ji tik gal, Į vandenį vežimą velka.

Ir kaip užvardyt tokią talką? Kas čia bus kaltas? Spręst ne man.

Tiktai vežimas vis dar ten. Išvertė J. Kmitas.

MAŽŲ SESUO LAUKUOSE

Bitinėlis džižgia, Vyturėlis čirena, Ir mama dainuoja Pas pirkelę seną.

Jau avelės snaudžia Pūdvėre sukulę, Ir liūdnei kukuoja Girdoje gegulę.

Nusiskynus žiedą, Pinsiūsi vainiką, Pinsiūsi aš ramunę, Pienę ir gvazdiką.

Ant kalnelio bėgsiu, Kur toli matyti, Vainikuota šauksiu Tėtį ir mamytę.

Aukštame kalnely, Kur pušelės ūžia, Ašen padainuosiu Tėviskės dainužę.

Per laukus nubėgo Debesio šešėlis, Tėviskės raudos Širdį man sugėlė.

A. Vaičiulaitis.

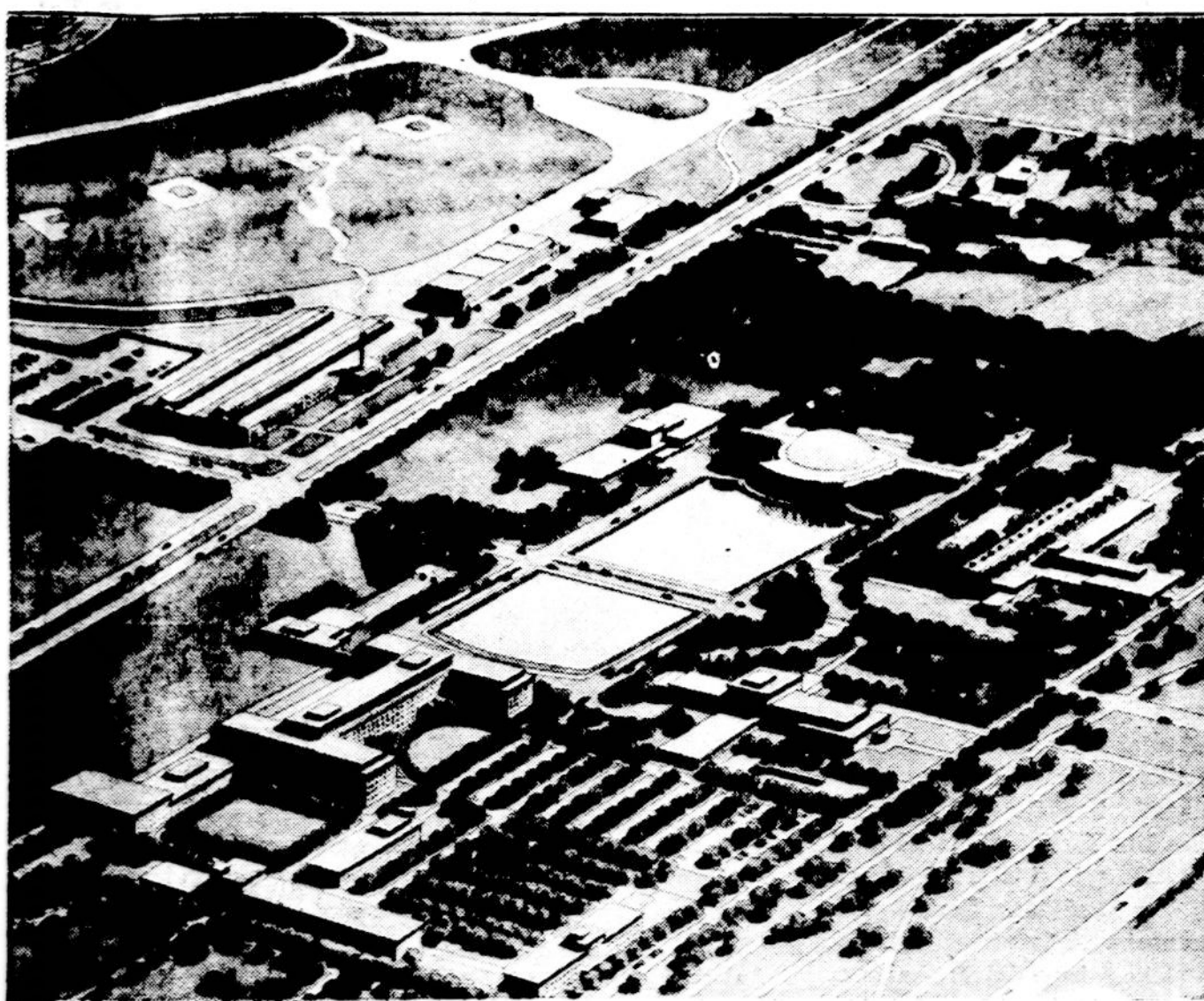
Tuomet piršlys atsakė tokią iškalbą:

— Brangūs tėveliukai, matai jau tom žmogus nusistotys, gol gi pasipirkt kū ar nerasma, bant sušilt kiek ar negausma. Važiujau važiuoju, privažiavau didalį upį, gilų undenį. Par upį plaukiau, visas sušlapau, vargiai išsiričiau ir išlipėjau unt krošto upas.

Paskum ir orklysis išplaukė. Žiūriu — didelis miškas.

Ainu ainu tuo mišku ir orklį vaduos vis gilyn miško. Pasmota žiburėlis. Ainu tan žiburėlin. Užėjau tokių gryčelį. Aš ti kaipo koks kupčius, visas šloptas, sušolys ir vėl ošei savo darbo jieskau. Aš vėl klausiu parduot ko ar neturi. Radau žūsinėlį. Nu prašau gaspadoriaus: parduok tū žūsinėlį. Ir nusipirkau. Nu kū gi darysi, turiu orklį, turiu ir žūsinėlį.

Pamačiau kirvis guli oastalaj ba koto. Nu pradėjau aš jį prašyt to gaspadoriaus. Kirvį jau duoda, bat koto neduoda. Išsinešiau šitų kirvį. Pasidariau lotų ir ainu toliau par mišką. Išeinu iš miško visas šloptas, žiūriu, gi plačiausias ežeras tvokso. Nu kū darysi, sugalvojau — reikia pasidaryt ragias. O šūla, o šūla, kad šūla, paki ragias pasidirbau, ažušolo ežeras. Nu, pasikinkiau orklį. Insidėjau tū žūsinėlį ir važiuoju. Čia vienoj kešenai va turiu kirvį, untroj — kotų. Bavažiuojant par tū ežerų, pamačiau lyg kas dūnkso. Baigiu važiuot, ogi žiūriu ulyčia. Įvažiuavau ton ulyčion. Privažiuoju vartus. Žiūriu — vartai kilbasu užrakinti. Važiuoju toliau kas bus? Privažiuoju kito kiemo vartus. Ir tē vartai kilbasu užrakinti, baronku užkabinti. Kad žinotum, tēveliukai, kiek mon strioko, nēt mon rūbai visi sušlopy! Važiuoju važiuoju toliau par tū ulyčių, kas bus? Privažiuoju vartus. Čia neužrakinti. Atsikėliau, va ir įvažiuavau. Tai čia tomstos kiemas. Taigi, tēveliukai, gol gi duosi kokių adynalų mum čia sušilt, pasilsat. Do ir vakarienas gol tēvelis mum kū suteikisi?

Arkitekto patiektas projektas Fordo išradimams ir inžinierystės darbų Centru, Dearborn, Mich.

— Nu, ką darysi, kad jau toki suvargę, galima bus ir pasilsėt, o su vakariene tai čia močios valia.

Močia prieina arčiau svečių. Piršlys bučiuoja jai ranką:

— Sveika, gyva, motute! Kai aš toks labai nespaukainas, vis dairaus, kad ką nors nutvert pasipirkt.

Močia su tėvu savo šešėliu užstoja, kad piršliams nematant duktę galėtų pro duris išbėgt. Duktė išbėga maltuvėn ar pas kaimyną apsiredyt ir savo draugę atsivest. Svečių pagarbai

AUDEJA

Vėjas daužosi, ūžia, Virkdo pliką giružę, Senas kriaušes įniršusiai krato, Tai liūdnei suvaitoja, Tai nudžiūgęs kvatoja, — Jis ir juoktis ir verkti paprato.

Užpustytąjį kaimą, Rodos, Dievo palaima Jau apsupo — ir ilsis apmiręs. Tik langinės sučypsai, Ar mėnulis sužybsi Veideliu debesėlių praskyręs.

Beregėti vien grįčia, Kur lemputė, lyg tyčia, Dar negėsta nakties glūdomoje; Kad ir kaimas jau snaudžia, Mergužėlė ten audžia, Ir neramia jį dūmą dūmoja.

Iš karštosios krūtinės, Kaip laukų sutartinės, Dainužėlės pravirkusios plaukia Bet tik niūriosios dausos Jos dainų tebeklausos Ir pūga jai pritardama kaukia.

Verkia nuostabios dainos, Jų melodijos mainos Ir kas kartą liūdniau beskrajoja... Ir nusvyra be galės Jai veidelis nubalęs, O krūtinė skaudžia suvaitoja.

Ko jai širdį sugėlė? Ko gaili ašarėlė, Kaip rasa sidabrinė, sužvilgo? Ar pagailo jai kračio? Ar pabūgo bernaičio? Ar aušrelės tiktai išsiilgo?

Slėpiningas gojelis, Kai lakštutės balselis Jo galingą krūtinę paliečia, Bet slaptesnė mergelė, Kai į jauną širdelę Daug skausmų — sopolų suspiečia...

Vėjas daužosi, ūžia, Virkdo pliką giružę, Senas kriaušes įniršusiai krato, Tai liūdnei suvaitoja, Tai nudžiūgęs kvatoja, — Gal jina mergužėlė suprato...

Ašarėlės

močia uždega lajinę žvakelę ir pastato ant stalo. Piršlys derasi su močia dėl vaišių:

— Nu, motut, gal mums vis tik išvirsi bent kokią vakarienę, ar žadi?

— O ką gi aš jums, kad jūs čia kaž kokie iš kur atvažiuot? Duonos sausos turiu bakana, uždėsiu. Valgykit, jei nepaspringsita! — linksmi nusiteikusi močia atsakė.

— Na, motinyt, mes turim kuo nuliēt, skystimėlio! — džiaugėsi piršlys. Padėkavodamas močiai už sutikimą, bučiuoja jai rankon. Močia prašo garbingus svetelius užstalen:

— Prašom gi, sveteliai, sėstų!

Kai piršliai nepažįstami, močia paklausia:

— Tai ar iš tolo gi, sveteliai, atvažiuot?

Jaunikis tyli, už jį atsako piršlys:

— Nugi iš Miškinėlių Jonas Kukeniokas, vienturtis tėvų berniokas.

Piršlys supažindinęs močiutę su jaunikiu, išsitraukia iš kišenės didelę nosinę, pakloja ją ant stalo kampo, išsiima iš užančio rūtom aprėdytą buteliuką ir taurelę, pastato ant skarelės ir sako:

— Na, motinyte, prašom, gal gi uždėstat mums du-

KARIŠKAS MARSAS

Kai sudundėjo Sviete armotos Ėmė čia viską Slėpt be sarmatos.

Krautuvių prekės Gausiai aptirpo Ko tik paklausai — Nėra, išpirko.

Geležį, muilą, Drobę ir druską Tartum pašėlę Grūdo į rūšį.

Paskui iš džiaugsmo Rankas sau trynė, Kad išsipūtus Taps pinigine.

Dabar, kai kainos, Kaip mielės kyla, Iš rūšių traukia Atsargas tyliai.

Vėliai prikrovė Lentynas, langus. Tiktai jau viskas "Truputį pabrangę".

Kai mūs šalėlį Taip kainos tvarkos, Vieni tik juokias, O kiti verkia.

Taip mūs pasviety Klesti kultūra — Vienas nuo kito Lupasi skūrą.

"M. L."

nos ir druskos kokį žiupsnelį! Močia apdengia stalą balta staldengte. Duktė

uo tarnu ansirėdo išėjusiais drabužiais ir nuėjus į kas kaimyną parsiveda traukę ir laukia maltuvėj. Piršlys vis nerimsta:

— Na, motinė, magaryšios ant stalo, aš žmogus neramus, vis noriu ką nors pasipirkti.

— O ką jau tu čia pirkisi? — juokiasi močia.

— Ogi, motinė, žaselės ir neturi? Mat, va žasinėliu, žinai, kad jam vienam nuobodu. Jis vis neramus, kogačia ar neatšilieps kur žaselė, ar nesužirksės? — loja linksmas piršlys.

— O tu piršly, piršly, kad tau liežuvin grįžas įlįstų! Ogi eik ir pasieškok, kad tau vis būtų gatava! — močia juokais plūsta piršlį.

Piršlys prislinkęs prie pečiaus pasiima nuo gradų balaną, priešės prie žibinto užsidega ją ir degančia balana šviesdamas eina maltuvėn ieškot "žaselės".

Įlęjęs jį ten randa ją nusigandusią bekiutant su savo jaunystės draugele. Paskui piršlį maltuvėn eina ir tėvas ar močia. Jaunikis sėdi užstalėj, susirūpinęs laukia kokią jam čia pelėdą atves. Įlęjęs maltuvėn, piršlys šviečia mergaitėm balaną ir sako:

— Na tai še ir radau va bent dvi žaseles!

Piršlys pasveikina mergaites paduodamas jom ranką. Mergaitės jį sveikina pabučiuodamos rankon.

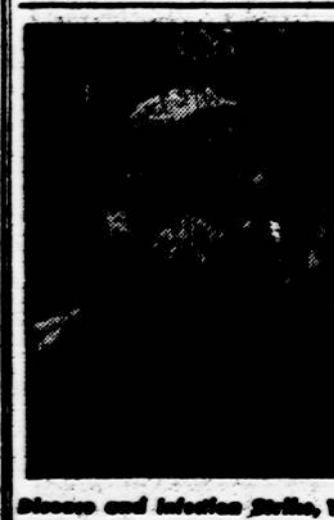
— Katrą man, tēvelis pasiskirsi gi?

— Na, galima pasirinkt katrą geriau atseina!

Piršlys renkasi, tyčia šviečia balana mergaitėm į akis, o tos tyli.

(Bus daugiau)

FAMINE FACTS

Tūlas Billy Rose's pareiškė, kad kolegistės nėra gražios merginos. Todėl Harvard Universiteto jaunimas išskyrė savo šias penkias gražuoles, kad įrodžius pareiškėjui, kad jis klysta.

Trijų Conn. Apskričių Metinis
Išvažiavimas - Gegužinė
SEKMADIENI,
Birželio-June 30 d., 1946
Linden Park, Union City, Conn.

Muzikalę programą išpildys:

Šv. Juozapo parapijos choras Waterbury, Conn., vadovaujant komp. A. J. Aleksui.

Šv. Cecilijos choras, Šv. Andriejaus parapijos, New Britain, Conn., vadovaujant muzikei E. Degutienei.

Nors neprižadėjo, bet gal dalyvaus—Hartford, New Haven ir Bridgeport, Conn. parapijų chorai.

Bus laimėjimas \$25.00 ir kitos dovanos. Gaspadinės sako, kad bus skanių užkandžių ir gėrimų.

Taigi nuoširdžiai kviečiame visus tą dieną atvykti pas mus. Tarp medžių žalių prie skambančių dainų, liežuviškos muzikos ir šokių praleisime laiką linksmi — tikrai lietuviškai.

Pradžią pirmą val. po pietų. Rengia: LRKSA, ALRKMS ir LDS., Conn. Apskričiai.

Lietaus nereikia bijoti — parke yra daug pastogės.